

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov na roky 2021 – 2027

Košický Klečenov

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry, podporovať miestne hospodárstvo a zaviesť moderné a inovatívne prvky v rámci obce.

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých
Podporiť skvalitnenie občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce.

Zvýšiť atraktívnosť obce a zlepšiť kvalitu života pre jej obyvateľov a návštevníkov.

Prioritná oblasť 3: Eko obec

Zabezpečiť kvalitné životné prostredie pre obyvateľov obce a návštevníkov.

Podporiť nástroje smerujúce k ochrane životného prostredia.

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE KOŠICKÝ KLEČENOV**

Novovytvorený	
Plánovacie obdobie	2021 - 2027
Schvaľovací orgán	Obecné zastupiteľstvo obce Košický Klečenov
Identifikácia územnej samosprávy, pre ktorú sa dokument spracováva	Obec Košický Klečenov
Dátum schvaľovania	06/2021
Členovia riadiaceho výboru participatívnej tvorby PHRSR	Zadávatel' tvorby stratégie: Ing. Michal Kmec, starosta obce Gestor tvorby stratégie: Ing. Michal Kmec, starosta obce Koordinátor tvorby stratégie: Bc. Veronika Janičová, externý manažment
Gestor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Ing. Michal Kmec, starosta obce, starosta@kosickyklecenov.sk
Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	Bc. Veronika Janičová, externý projektový manažér, veronikajanicova1@gmail.com
Tím pre koordináciu participatívnej tvorby PHRSR	Poslanci obecného zastupiteľstva: Jaroslav Katušin - zástupca starostu obce Gabriela Uchaľová Mária Fedorová Jana Mihoková Jozef Uchaľ
Adresa zverejnenia PHRSR na napr. webovom sídle zadávateľa tvorby stratégie (obcí, miest, VÚC)	https://www.kosickyklecenov.sk/

1. Základné východiská procesu tvorby a obsahu

1.1. Inštitucionálne východiská (legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev)

1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR	Zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií schváleného uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017.
1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR	PHRSR bude schvaľovaný Obecným zastupiteľstvom obce Košický Klečenov.

1.1.3. Partneri	Dotknutá verejnosť	<ul style="list-style-type: none"> - Verejnosť, ktorá má aktívny záujem o tvorbu PHRSR. - fyzické a právnické osoby dotknuté procesom tvorby a implementácie PHRSR, konkrétne: - fyzické osoby staršie ako 18 rokov, - právnické osoby, - občianske iniciatívy tvorené fyzickými osobami staršími ako 18 rokov, ktoré podpíšu spoločné stanovisko k návrhu strategického dokumentu.
	Hlavní aktéri rozvoja	<ul style="list-style-type: none"> - obyvatelia obce - fyzické a právnické osoby so sídlom v obci Košický Klečenov
	Hlavní sociálno-ekonomickí partneri	<ul style="list-style-type: none"> - obyvatelia obce - fyzické a právnické osoby, vrátane podnikateľských subjektov, miestnych občianskych združení, miestnej MŠ
1.2. Obsahové východiská		
1.2.1. Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR	<p>Obec Košický Klečenov identifikovala nasledovné okruhy problémov a impulzov pre spracovanie aktualizácie resp. nového PHRSR:</p> <ul style="list-style-type: none"> - skvalitnenie a zefektívnenie zavedeného systému strategického riadenia rozvoja obce, s cieľom priblížiť sa k občanovi (vypočítať jeho potreby vedúce ku kvalitnejšiemu životu v obci), pretože obec Košický Klečenov má mimoriadny záujem o zavedenie riadenia, ktoré je bližšie občanom; - politický dôvod - záujem zlepšiť kvalitu života občanov a podmienky pre ekonomické aktivity v obci, - legislatívny dôvod - povinnosť vyplývajúca zo zákona a ďalších právnych noriem; - vplyv zmeny vonkajších podmienok rozvoja napr. nová Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Partnerská dohoda s Európskou úniou pre nové programové obdobie, ako aj medzinárodné dohody ako napríklad Agenda 2030, akčné plány iniciované subjektmi územnej spolupráce a zároveň schvaľované uznesením vlády SR alebo príslušnými orgánmi územných samospráv) - zistenie, že existujúce PHRSR, už neriešia aktuálne výzvy a problémy; - splnenie podmienok pre prístup k finančným zdrojom, prípadne iným rozvoj podporujúcim zdrojom, - možnosť nového prístupu k riešeniu problémov obce - tzv. smart prístup. 	

<p>1.2.2. Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúrácie stratégie PHRSR</p>	<p>Územie obce Košický Klečenov - ako samostatný územný a správny celok, kde jej základnou úlohou, a to nielen pre potreby tohto PHRSR, bude starostlivosť a všestranný rozvoj o územie a o potreby jej obyvateľov.</p>
<p>1.2.3. Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov</p>	<p>V rámci primárnej analýzy obce Košický Klečenov prebehne pre účely spracovania PHRSR aj zhodnotenie relevantnosti existujúcich nadradených a súvisiacich strategických dokumentov, zhodnotenie doteraz zrealizovaných stratégií, politík a koncepcií implementovaných na všetkých úrovniach, vrátane definovania príležitosti a konkurenčných potenciálov a limitov územnej samosprávy obce v kontexte jej okolia.</p> <p>PHRSR obce Košický Klečenov bude nadväzovať najmä na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integrovanú územnú stratégiu samosprávneho kraja pod ktorú obec spadá - Národnú stratégiu regionálneho rozvoja SR - Koncepciu územného rozvoja Slovenska - Partnerskú dohodu medzi EÚ a SR na roky 2021 – 2027 - Agendu 2030
<p>1.2.4. Informácia o procese participatívnej tvorby PHRSR</p>	<p>Etapa 1.– Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác Obdobie: 03/2021</p> <p>Popis etapy: Cieľom tejto fázy je predovšetkým zistiť, či je potrebné spracovať PHRSR a na akej hierarchickej úrovni, alebo postačí pripraviť iba jeho aktualizáciu. Obsahom fázy je vykonanie predbežných analýz, ktoré jednoznačnejšie vymedzujú výzvy, problémy, či impulzy, zmapujú ich obsah a rozsah a overia, nakoľko je možné danú výzvu alebo problém riešiť v rámci už existujúceho PHRSR, prípadne je potrebné PHRSR aktualizovať alebo spracovať nový PHRSR. Výstupom prvej fázy je vytvorenie zadania, aktivácia či vytvorenie kapacít, a plán postupu tvorby PHRSR resp. jeho aktualizácie.</p> <p>Etapa 2. – Prípravné práce, spracovanie a schválenie vstupnej správy vrátane predbežnej vízie Obdobie: 04/2021</p> <p>Popis etapy: Cieľom Fázy 2 je vypracovanie podkladov a následné ich spracovanie do Zámeru PHRSR, ktorý slúži na</p>

zabezpečenie kompetentného schvaľovania potreby vypracovania nového PHRSR, resp. jeho aktualizácie tak, aby prebehol efektívne a bol zárukou kvalitného spracovania strategického dokumentu a vytvoril predpoklady pre úspešnú implementáciu.

Po schválení zámeru PHRSR zo strany Zadávateľa a za zabezpečeného finančného krytia v rozpočte sa bude môcť pristupovať ku tvorbe nového PHRSR alebo jeho aktualizácii.

Konkrétne kroky etapy:

Krok 2.1. Personálne zabezpečenie - zostavenie prípravného tímu.

Krok 2.2. Organizácia prípravných prác.

Krok 2.3. Detailnejšia analýza potreby a impulzov na spracovanie, resp. aktualizáciu PHRSR.

Krok 2.4. Analýza možností reakcie na potrebu a impulzy pre spracovanie PHRSR, resp. jeho aktualizáciu, návrh rozhodnutia o postupe, charaktere a obsahovom zameraní.

Krok 2.5. Návrh cieľového zamerania/predbežnej vízie PHRSR (resp. jeho aktualizácie).

Krok 2.6. Predbežná identifikácia kľúčových partnerov a ich postavenia pre proces participácie pri spracovaní a implementácii PHRSR a ich polohy v participatívnom procese tvorby a implementácie PHRSR.

Krok 2.7. Návrh koordinačnej štruktúry procesu tvorby PHRSR.

Krok 2.8. Návrh postupu a harmonogramu participatívnej tvorby a schvaľovania PHRSR.

Krok 2.9. Odhad potreby zdrojov (ľudských, finančných, dátových, iných) pre tvorbu PHRSR, resp. jeho aktualizáciu a návrh rozpočtu.

Krok 2.10. Vytvorenie Plánu riadenia rizík tvorby stratégie.

Etapa 3. – Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR

Obdobie: 05/2021

Popis etapy: Inventarizačná, analytická a prognostická fáza je prvou časťou tvorby samotného PHRSR nadväzujúc na výstupy prípravných prác v 4 polohách:

- definície kľúčového zamerania/vízie a hlavného cieľa,
- definície kľúčových výziev, problémov, impulzov a možných riešení,
- súboru identifikovaných zdrojov zozbieraných, zhodnotených a sprístupnených informácií,

- definície postupu spracovania a identifikácie partnerov pre tvorbu a implementáciu stratégie.

Cieľom aktivity je: doplniť znalostnú bázu tak, aby boli identifikované nielen výzvy, problémy a impulzy doterajšieho, ale aj očakávaného vývoja relevantné pre obec, ale predovšetkým identifikované všetky vnútorné (prírodné, sociálne, ekonomické, technické, procesné) potenciály a zdroje budúceho vývoja.

Etapa 4. – Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR

Obdobie: 05/2021

Popis etapy: Obsahom tejto fázy tvorby stratégie je spresnenie vízie a hlavného cieľa a určenie priorít a strategických cieľov PHRSR opierajúc sa o výstupy prípravnej, inventarizačnej, analytickej a prognostickej fázy.

S ohľadom na možnosť čerpania zdrojov zo štátneho rozpočtu a štrukturálnych fondov EÚ je nutné, aby boli priority a strategické ciele PHRSR obce Košický Klečenov priamo naviazané na priority a ciele Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, priority a ciele definované v Partnerskej dohode medzi EÚ a SR a ďalších programových dokumentoch pre čerpanie EŠIF na obdobie 2021-2027.

Kroky tejto fázy sa dajú rozdeliť na dve časti. **V prvej časti** (kroky 4.1. a 4.2. Metodiky tvorby PHRSR) ide o overenie, modifikáciu resp. doplnenie vízie, hlavného cieľa, definovanie priorít a strategických cieľov.

V druhej časti (kroky 4.3. až 4.5. Metodiky tvorby PHRSR) sa definuje stratégia pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priority a strategické ciele PHRSR, ktoré tvoria jadro PHRSR.

Etapa 5. – Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov

Obdobie: 05/2021

Popis etapy: V tejto fáze sa identifikuje strategický prístup, postup a nástroje (opatrenia, aktivity, programy a projekty) akými sa v časovej následnosti a priestorovej súvislosti realizujú jednotlivé kroky stratégie. Cieľom tejto fázy je navrhnuť vlastnú stratégiu, ktorou dosiahne naplnenie celého systému počínajúc víziou až po systém cieľov PHRSR.

Etapa 6. – Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR

Obdobie: 06/2021

Popis etapy: Cieľom tejto fázy je vypracovať podrobný plán implementácie stratégie obsiahnutej v PHRSR. Podrobný plán implementácie stratégie je integrálnou súčasťou PHRSR a definuje predovšetkým:

- časový harmonogram implementácie stratégie a v jeho rámci konkrétne úlohy pre implementáciu navrhovaných nástrojov vrátane subjektov zodpovedných za ich splnenie a určenie výstupov realizácie týchto úloh, ktorý je reprezentovaný akčným plánom implementácie;
- implementačnú štruktúru vrátane systému riadenia implementácie PHRSR, v ktorej musí byť predovšetkým presne definovaná úloha jednotlivých subjektov zapojených do realizácie PHRSR, pravidlá a procesy riadenia implementácie stratégie a plán riadenia rizík;
- systém monitorovania a transparentného hodnotenia a naplňania cieľov stratégie, ktoré zapracovávajú,
- plán využitia zdrojov vrátane zostavenia finančného plánu implementácie stratégie

Etapa 7. – Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR

Obdobie: 06/2021

Popis etapy: Integrálnou súčasťou fázy schvaľovania je široko koncipovaný proces prerokovania tohto dokumentu s partnermi, dotknutou verejnosťou a dotknutými orgánmi a následného zapracovania ich námietok a pripomienok z participatívneho procesu v prvej časti tejto fázy.

Výstupom tohto participatívneho procesu môže byť úprava návrhu materiálu PHRSR tak, aby bola bližšie k očakávaniam jednotlivých partnerov a verejnosti.

Návrh PHRSR upravený na základe výstupov procesu prerokovania je predložený gestorom na schválenie v príslušnom orgáne územnej samosprávy obce Košický Klečenov.

2. Analytické východiská

2.1. Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií

Jedným zo strategických dokumentov obce bol Programom rozvoja obce Košický Klečenov, ktorý bol schválený v roku 2015.

V súlade s usmernením Metodiky pre tvorbu PHRSR a tak, ako je uvedené v kroku 3.6, na základe primárnych analýz, boli tieto vypracované s cieľom identifikovať vnútorné rozvojové potenciály a limity a zároveň prehliť poznanie príčin problémov a obsahu výziev vyplývajúcich z vývoja a súčasného stavu územia, aj na základe sledovania vývoja štatistických údajov za posledných 5 a viac rokov.

Na základe výstupov z vyššie uvedených analýz a na základe prieskumu verejnej mienky, ktorý bol realizovaný dotazníkovým zisťovaním, prostredníctvom médií, a ako i osobným zisťovaním boli v obci Košický Klečenov pre roky 2015-2021 identifikované priority v niekoľkých oblastiach:

HOSPODÁRSKA OBLASŤ	Technická infraštruktúra
	Dopravná infraštruktúra
	Cestovný ruch
	Partnerská spolupráca s inými subjektmi
SOCIÁLNA OBLASŤ	Rozvoj bývania
	Sociálna infraštruktúra
	Školstvo, kultúra a šport
	Obecné (verejné) priestory a služby
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	Ochrana ŽP a majetku obyvateľov obce
	Protipovodňové opatrenia

Obr. Prehľad priorít obce Košický Klečenov pre roky 2015 – 2021

V rámci týchto priorít boli naplánované a následne zrealizované projekty, ktorých prehľad uvádza tabuľka nižšie. Služi zároveň ako projektová základňa obce Košický Klečenov, na ktorej je možné budovať a plynulo nadviazať nové projektové zámery a vízie v horizonte 2021 – 2027.

Č.	Názov projektu	Priorita	Termín realizácie	Financovanie Suma / zdroj
1	Kamerový systém I. etapa	Hospodárska oblasť	2015	5 000 € / Ministerstvo vnútra SR
2	Izba ľudovej tradície	Sociálna oblasť	2017	5 000 € / Košický samosprávny kraj
3	Detské ihrisko a altánok pri MŠ	Sociálna oblasť	2017	2 247,65 € / Košický samosprávny kraj
4	Modernizácia kotolne v budove obecného úradu	Environmentálna oblasť	2018	7 500 € / Ministerstvo financií SR
5	Zabezpečenie športového vybavenia pre verejnosť	Sociálna oblasť	2018	2 905,00 € / Úrad vlády SR

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košícký Klečenov
na roky 2021 – 2027**

6	Zníženie energetickej náročnosti budovy Materskej školy a Kultúrneho domu v Košickom Klečenove	Environmentálna oblasť	2018	9 000,00 € / Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
7	Rekonštrukcia miestnej komunikácie	Hospodárska oblasť	2019	13 000 € / Ministerstvo financií SR
8	Oprava miestnych komunikácií	Hospodárska oblasť	2019	10 800 € / Ministerstvo financií SR
9	Kamerový systém II. etapa	Hospodárska oblasť	2019	5 000 € / Ministerstvo vnútra SR
10	Altánok Borda	Sociálna oblasť	2017	5 000 € / Slovenská agentúra ŽP, Program obnovy dediny
11	Rekonštrukcia miestnej komunikácie smer Borda	Hospodárska oblasť	2020	12 000,00 € / Ministerstvo financií SR
12	Kamerový systém III. etapa	Hospodárska oblasť	2020	5 000 € / Ministerstvo vnútra SR

Prehľad projektov zrealizovaných v rámci PHRSR 2015 – 2021

2.2. Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala

Nulový variant

Za predpokladu, že nebudú realizované žiadne opatrenia navrhovanej stratégie PHRSR, tzv. nulový variant, je možné predpokladať nasledovný lokálny dopad na zraniteľnosť obce:

Z pohľadu ekonomického a podnikateľského prostredia v obci:

- odchod mladých ľudí do zahraničia,
- znížená atraktivita územia obce/regiónu pre investorov,
- nemožnosť získať externé zdroje pre obec na podporu rozvoja,
- silná konkurencia na trhu,
- neukončené budovanie technickej infraštruktúry v obciach.

Z pohľadu poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- zmena klimatických podmienok,
- nevyužitie pôdneho a lesného fondu obce,
- neatraktivnosť práce a podnikania v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve,
- devastácia životného prostredia,
- prírodné kalamity.

Z pohľadu technickej a dopravnej infraštruktúry:

- navýšenie počtu investičných akcií v obciach a ich finančná náročnosť,
- stagnácia vybudovania vodovodu a kanalizácie pre ich finančnú náročnosť,
- nemožnosť získať externé zdroje na dobudovanie technickej infraštruktúry.

Z pohľadu životného prostredia

- ohrozenie zdrojov pitnej vody v obci nadmerným používaním umelých hnojív a pesticídov,
- nemožnosť získať externé zdroje pre tvorbu a údržbu životného prostredia,
- prírodné katastrofy (záplavy).

Z pohľadu kultúry, školstva a športu

- hrozba papučovej kultúry obyvateľstva,
- dôsledkom zlej sociálnej situácie rodín je kultúra na poslednom mieste v rodinnom rozpočte,
- slabý sponzoring športu a kultúry zo strany súkromného sektora,
- bezcieľne trávenie voľného času mladými ľuďmi v obci,
- zanedbaním pozornosti v oblasti tradícií a remesiel obce stratia svoju osobitosť.

Z pohľadu občianskej vybavenosti

- vlastníci pozemkov nebudú súhlasiť s odpredaním pozemkov pre nové individuálne bytové výstavby podľa územného plánu obcí,
- nedostatok finančných prostriedkov na výkon samosprávy a zlepšenie občianskej vybavenosti obce,
- nedostatku finančných prostriedkov na plánované rozvojové aktivity obce.

Z pohľadu cestovného ruchu

- nepochopenie turistického potenciálu obce - nevyužitie daností pre rozvoj cestovného ruchu,
- izolovanosť – nezapojenie sa do združení v regióne, ktoré pomáhajú rozvoju cestovného ruchu,
- neprispôsobenie kvality a množstva poskytovaných služieb v súlade s požiadavkami návštevníkov obce,
- nedosiahnuteľná konkurencia v oblasti cestovného ruchu.

Dopady vyššie uvedených bodov bez aktívneho prístupu obce je možné zovšeobecniť nasledovne:

- Zníženie počtu pracovných príležitostí v obci
- Migrácia prevažne mladého obyvateľstva a z toho vyplývajúce:
- Starnutie obyvateľstva
- Nespokojnosť obyvateľov s kvalitou infraštruktúry a občianskej vybavenosti
- Vyčerpanie financovania rozvojových aktivít z vlastných zdrojov
- Strata záujmu obyvateľov participovať na veciach verejných

2.3. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov

Výzvy a potenciály	Socioekonomické	
		<ul style="list-style-type: none"> - vyváženosť štruktúry obyvateľstva z hľadiska produktivity, aktivity a pohlavia, - prítomnosť poľnohospodárskej výroby v obci, - vzdelaný a kvalifikovaný ľudský potenciál, - existencia podnikateľských subjektov pôsobiacich

		<p>v obciach v oblasti obchodu, výroby, služieb a dopravy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobré podmienky pre rozvoj služieb, - dobré podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, - dobré podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, - vytváranie podmienok pre rozvoj podnikania, - existujúca územno-plánovacia dokumentácia.
	Územno-technické	<ul style="list-style-type: none"> - v obci je vybudovaná dostatočná infraštruktúra, - atraktívne prírodné prostredie, - blízkosť rekreačnej oblasti, ako možného základu pre rozvoj turizmu, - objekty vhodné pre podnikanie v agroturistike, - kultúrno-historické pamiatky, - aktívny prístup miestnej samosprávy k rozvoju cestovného ruchu v obciach, - trasy pre cykloturistiku v okolí obce.
	Prírodno-environmentálne	<ul style="list-style-type: none"> - vhodné prírodné a podnebné podmienky, - doriešený odvoz a skládky tuhého komunálneho odpadu, - vypracovaný program odpadového hospodárstva, - realizácia separovaného zberu odpadu, - zlepšenie kvality ovzdušia v obci , - dostatok lesov s kvalitnou podpornou vodou.
	Kultúrne	<ul style="list-style-type: none"> - rekonštruovaná budova Obecného úradu a Kultúrneho domu - využívanie prírody v okolí na zimné a letné športové aktivity, - veľké množstvo kultúrnych podujatí, - každoročné tradičné akcie – plesy, jarne a jesenné tradičné akcie, - existencia budovy pre materskú školu, - silná mimoškolská činnosť v obci, - možnosť športovania v areáli futbalového ihriska, - existencia kultúrnych pamiatok.
	Inštitucionálno-organizačné	<ul style="list-style-type: none"> - pravidelné stretnutia občanov s predstaviteľmi samosprávy, - ochota obyvateľov spolupodieľať sa na rozvoji obce.
Problémy a limity	Socioekonomické	<ul style="list-style-type: none"> - nezamestnanosť obyvateľov obcí v produktívnom veku, - nezamestnanosť absolventov škôl, - absencia výrobných podnikov v obci, - absencia základných a doplnkových služieb,

		<ul style="list-style-type: none"> - absencia väčšieho supermarketu, obchodného centra - stagnácia rozvoja malého a stredného podnikania, - slabý rozvoj remeselnej výroby, - nízka kúpyschopnosť obyvateľstva vyplývajúca z nezamestnanosti v regióne, - slabá informovanosť o možnostiach podnikania a samozamestnania zo strany štátu.
	Územno-technické	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov z rozpočtu obcí na rekonštrukciu miestnych komunikácií, - nevybudované parkovacie plochy v obciach.
	Prírodno-environmentálne	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem mladých o poľnohospodárstvo, - nedostatočné využívanie daností pre rozvoj turizmu a agroturizmu, - malý rozvoj aktivít pre rekreačné účely, - zlý stav poľných a lesných ciest, - nevyužitý / nezmapovaný potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, - nedostatočná propagácia cestovného ruchu v regióne,
	Kultúrne	<ul style="list-style-type: none"> - absencia možností využívať rekreačné strediská na športové aktivity, na relaxáciu (bowling, wellness, sauna), - slabá tradícia folklóru, - nezáujem občanov o obnovenie tradícií v obci, - obyvatelia sú prevažne konzumenti a nie tvorcovia kultúrnych akcií v obci.
	Inštitucionálno-organizačné	<ul style="list-style-type: none"> - nedobudovaná obecná kanalizácia, - absencia obecnej tlače, - nedostatok prípadne nedostupnosť finančných zdrojov.

2.4. Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

Nasledujúca tabuľka ilustruje potenciály, výzvy, limity a problémy vyplývajúce z vývoja vo vonkajšom prostredí obce Košický Klečenov:

Výzvy a potenciály z vonkajšieho prostredia:	Limity a problémy z vonkajšieho prostredia:
Potenciál získať nenávratný finančný príspevok z EÚ zdrojov pre krytie investičných zámerov v obci	Malý záujem investorov o menšie obce.
V rámci Mikroregiónu existuje možnosť	Nedostatočne rozvinutý cestovný ruch

vytvárať spolupráce založené na synergii s obcami	v okolí obce/mikroregiónu.
V blízkom okolí obce funguje rozvinutý cestovný ruch	Zlý stav životného prostredia v okolí obce/v mikroregiónu.
Možnosť prilákať investorov	Nepochopenie/nerozpoznanie potenciálu disponibilných rozvojových zdrojov obce.

2.5. Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

Tomuto bodu je z pohľadu tvorby PHRSR venovaná mimoriadna pozornosť nakoľko výzvy, potenciály, limity a problémy vytvárajú väčšinou vzájomne previazaný logický hierarchický systém.

Preto v tomto bode nedôjde len k identifikácii samostatných javov, ale najmä vzájomných väzieb a ich príčinných súvislostí.

Následne budú výstupy tohto kroku spracované vo forme stromu výziev a problémov, ktorý tento systém a jeho väzby vizualizuje. Samotný strom je potom možné následne použiť k zadefinovaniu logického systému, teda stromu, cieľov a opatrení, ktoré sa budú vzťahovať na identifikované výzvy, potenciály, limity a problémy.

Hospodárska oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> výhodná strategická poloha obce, blízkosť krajského mesta Košice dostatok voľnej pracovnej sily ochota zo strany samosprávy riešiť zlé ekonomickú a sociálnu situáciu miestneho obyvateľstva zvýšený záujem o osídľovanie a budovanie rodinných domov poväčšine zo strany obyvateľov z mesta Košice výborná spolupráca s okolitými obcami bohatosť lesného fondu v okolí obce dostupnosť kvalitnej pitnej vody z obecných studní ochota spolupráce miestneho obyvateľstva pri rozvoji obci vhodné podmienky pre turistiku (vojnová turistika) 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočná technická infraštruktúra– absencia kanalizácie, obecného vodovodu absencia plynofikácie obce nevyhovujúci stav verejných budov nedostatočná prevencia voči kriminalite a možným protispoločenským konaniam nedostatočný kamerový systém nevyhovujúci technický stav niektorých úsekov miestnych komunikácií a chodníkov pokles kvality života v regióne spôsobený stagnáciou lokálneho priemyslu
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ realizácia opatrení na zvýšenie 	<ul style="list-style-type: none"> zanedbávanie podpory štátu v oblasti malého a stredného podnikania

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027**

<p>bezpečnosti ako občanov, tak aj návštevníkov</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobudovanie miestnych komunikácií a chodníkov • vybudovanie cyklochodníkov • zlepšovanie podnikateľského prostredia dobudovaním prvkov technickej infraštruktúry zabezpečiť ďalší rozvoj podnikateľských aktivít v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • finančne náročná a pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry
Sociálna oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • výhodná strategická poloha obce, blízkosť mesta Košice • materská škola v obci • dostatok voľnej pracovnej sily • ochota spolupráce miestneho obyvateľstva pri rozvoji obce • optimálne podmienky pre rekreačné využitie • zachovalé a prítlačivé prírodné prostredie • vhodné podmienky pre turistiku (vojnová turistika) • kultúrne pamiatky v obci (kostol, pamätník, zvonica) 	<ul style="list-style-type: none"> • absencia oddychových zón pre deti mládež, mladé rodiny, matky na materskej dovolenke a pre dôchodcov • absencia vhodných priestorov pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím • absencia sociálnej starostlivosti pre starších občanov • absencia športovísk, predovšetkým multifunkčného ihriska • nízka úroveň kultúrno-spoločenského a športového vyžitia • absencia zdravotného strediska • nižšia vzdelanostná úroveň obyvateľov zo sociálne znevýhodneného prostredia • slabý rozvoj turistiky • nedostatok vlastných finančných zdrojov obce na financovanie rozvojových a investičných projektov • slabší záujem o veci verejné • nedostatok obecných pozemkov a ich roztrieštenosť
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ • potenciál rozvoja cestovného ruchu • strategické postavenie obce 	<ul style="list-style-type: none"> • starnutie obyvateľstva • nedostatok finančných prostriedkov pre investičné zámery obce

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027**

<ul style="list-style-type: none"> rozvoj športových a rekreačných aktivít s možnosťou využitia prírodného potenciálu územia potencionálna spolupráca s okolitými obcami 	
Environmentálna oblasť	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> zavedený systém triedeného zberu odpadov prírodný potenciál na rozvoj vidieckeho, cestovného ruchu, pešej turistiky a cykloturistiky pozitívny prístup miestnej samosprávy k zachovaniu prírodného dedičstva pre nasledujúce generácie 	<ul style="list-style-type: none"> slabá ekologická uvedomelosť občanov absencia kompostoviska a zberného dvora nedostatočné separovanie a zhodnocovanie odpadov nedostatočné využívanie prírodného potenciálu nedostatočné využitie obnoviteľných zdrojov energie v prospech rozvoja obce nedostatočná osвета a environmentálna výchova
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie predchádzanie vzniku odpadov zvýšenie zhodnocovania odpadov zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce realizácia opatrení smerujúcich k udržaniu kvality životného prostredia 	<ul style="list-style-type: none"> slabá osвета v oblasti ochrany životného prostredia znečisťovanie životného prostredia nelegálnymi skládkami nárast produkcie komunálneho odpadu

2.6.Návrh strategického prístupu vyplývajúci zo SWOT analýzy

Využitím SWOT analýzy jednotlivých čiastkových oblastí boli vyšpecifikované silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia, ktoré prispeli k tvorbe návrhov a odporúčaní pre vypracovanie rozvojového dokumentu obce Košický Klečenov.

Výstupom SWOT analýzy je tak nielen identifikácia silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ale aj návrh jedného zo štyroch prístupov k ďalšiemu rozvoju obce: ofenzívnej stratégie, defenzívnej stratégie, stratégie spojenectva alebo stratégie úniku.

Na základe častí SWOT analýzy je možné konštatovať, že výsledkom SWOT analýzy je prijatá

OFENZÍVNA STRATÉGIA, pri ktorej silné stránky obce majú prevahu nad slabými stránkami, nad príležitosťami a ohrozeniami. Odpoveďou pre obec je tak potreba využiť príležitosti na svoj rozvoj prostredníctvom budovania stratégie postavenej na silných stránkach obce.

2.7. Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia

Samostatnou oblasťou analytickej časti je identifikovanie potenciálnych nástrojov a možných prístupov na riešenie výziev a problémov, ktoré sa stali osvedčenými nielen na úrovni lokálnej, ale aj v národnej alebo nadnárodnej praxi.

Pri tomto postupe sa identifikujú analýzou overené postupy - pozitívne prvky - , rešpektujúc ich možné obmedzenia pri prenose skúseností. Tie môžu vyplývať z rozdielnosti prostredia (legislatívne, sociálne, ekonomické, geografické), rovnako tak z rôznej východiskovej situácie.

Metódou používanou v rámci spracovania tejto analýzy je porovnanie situácie a potenciálov rozvoja obce so situáciou a potenciálmi rozvoja inej porovnateľnej obce v rámci tzv. benchmarkingu. Porovnanie je vhodné sústrediť na obce, ktoré môžu byť vnímané ako konkurenti alebo naopak - sú príkladmi napredovania v dosiahnutom prograse, prípadne príkladmi dobrej praxe, ktorú je možné zohľadniť pri riešení obdobných výziev a problémov.

Benchmarking pre účel spracovania tohto dokumentu je možné zadefinovať ako proces porovnávania a merania vlastných bežiacich procesov s porovnateľnými procesmi vo vybraných (porovnávaných) subjektoch. Cieľom takého porovnania je zisk informácií, kde vzniká odchýlka, ktorá predstavuje tzv. úzke miesto procesu. Tak môže obec identifikovať problém a zaviesť zlepšenia. Práve cez porovnanie s najlepšími.

Východisková situácia obcí v najbližšom okolí

V najbližšom okolí zápasia všetky obce s obdobnými problémami a to nielen na úrovni rozvoja. Najčastejšími problémami obcí s nízkym počtom obyvateľov sú nedostatok finančných prostriedkov a slabý ľudský kapitál v spojení s prestarnutým obyvateľstvom. Okrem frustrácie patria medzi bariéry rozvoja obcí v bezprostrednom prostredí známe problémy s infraštruktúrou, nezamestnanosťou, či nízkym alebo málo využiteľným vzdelaním. Problémom je i fakt, že malé obce sa často bránia alebo im chýba príležitosť spájať sa do mikroregiónov.

Napriek uvedeným ťažkostiam je možné identifikovať aj rad príkladov obcí, ktoré vďaka mobilizácii vlastného potenciálu a s využitím externých zdrojov dokázali v oblasti environmentálnej, sociálnej a zvyšovania úrovne obyvateľstva efektívne napredovať. Sú to okolité obce: Nižná Kamenica, Vyšná Kamenica, Herľany, Bidovce, Svinica a Čakanovce.

V uvedených obciach boli naplno využité možnosti čerpania zdrojov EÚ pre rozvoj v každej oblasti – životné prostredie, infraštruktúra, školstvo, zdravotníctvo, sociálna infraštruktúra. Práve predkladaný dokument môže obci Košický Klečenov pomôcť k zmene – priblíženiu sa k nasledoviahodným príkladom. Na obdobie 2021 – 2027 je vypracovaný detailný plán nástrojov (projektov) v súlade s cieľmi programovacích dokumentov pre najbližšie rozpočtové obdobie EÚ.

2.8. Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

Každá obec disponuje zdrojmi, ktoré je možné definovať ako faktory jej rozvoja (ekonomického a sociálneho). Zdroje a faktory, ktoré sa nachádzajú v rámci hraníc katastrálneho územia obce sa označujú ako vnútorné (endogénne) faktory rozvoja. Zdroje a faktory, ktoré vplyvajú na rozvoj obce spoza hraníc obce tvoria vonkajšie (exogénne) faktory rozvoja. Súbor faktorov a zdrojov rozvoja obce tvorí rozvojový potenciál konkrétnej obce.

A) Prehľad faktorov rozvoja obce Košický Klečenov

Rozvojové faktory je možné členiť do nasledovných skupín:

- prírodné zdroje,
- sociálna infraštruktúra obyvateľstvo,
- technická infraštruktúra
- ekonomické činnosti
- rozpočet a majetok obce.

Prírodné zdroje

Košický Klečenov sa nachádza asi 25 km východne od Košíc pri ceste E 50. Administratívne patrí do okresu Košice-okolie v Košickom samosprávnom kraji. V strede obce je nadmorská výška 324 metrov. S Košickým Klečenovom splynula aj dedina Borda, ktorá má nadmorskú výšku 370 metrov. V hornatom obecnom chotári Slanských vrchov sa nadmorská výška pohybuje od 290 do 659 metrov. Obec a jej bezprostredné okolie, Pamätník víťazstva a exteriérová expozícia vojnovnej techniky, bývalé kúpele Borda či nádherné lesy Slanských vrchov /časti Mošník a Bogota/ ponúkajú mnoho ďalších turistických zaujímavostí a desiatky kilometrov trás pre peších aj cykloturistov.

Obyvateľstvo

Obec Košický Klečenov sa počtom obyvateľov zaraďuje k menším obciam Slovenska. Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje niekoľko ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra obyvateľstva je výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených (pôrodnosť, úmrtnosť) alebo mechanických (sťahovanie) a sú statickými charakteristikami populácie. Predstavujú základné fakty na podporu rozhodovania v súvislosti s rozvojom ľudskej spoločnosti. Je dôležité vymedziť demografické trendy a v rámci nich aj náboženskú, národnostnú a vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva. K základným demografickým ukazovateľom patrí aj dynamika obyvateľstva, ktorá sa vyjadruje prirodzeným a migračným pohybom. V sledovanom období (2012 – 2021) sa počet obyvateľov mierne kolísal. Demografická krivka vykazuje klesajúci i rastúci trend. V súčasnej dobe je stav obyvateľstva v obci 300.

Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Dôležitou charakteristikou ľudských zdrojov je veková štruktúra obyvateľstva v kategóriách predproduktívny (0-14 rokov), produktívny (15-65 rokov) a poproduktívny vek (65 a viac rokov). Veková štruktúra je základným ukazovateľom pre posúdenie budúceho vývoja populácie. Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, konkrétne 207 obyvateľov. Najmenší podiel na obyvateľov pripadá v poproduktívnom veku, t. j. 42 obyvateľov.

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Podľa výsledkov sčítania môžeme obyvateľstvo hodnotiť aj z hľadiska národnostnej štruktúry. V obci prevládajú predovšetkým obyvatelia slovenskej národnosti, nakoľko až 99 % občanov sa hlási k tejto národnosti.

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva v obci rôznorodá. K veriacim sa hlási 96 % obyvateľstva obce a bez vyznania sú 4 % občanov. Z uvedenej štatistiky vyplýva že dominantným náboženstvom v obci Košický Klečenov je rímskokatolícka cirkev, ku ktorej sa hlási 47 % počtu obyvateľov. Druhým výrazným náboženstvom v obci je gréckokatolícka cirkev (39 %).

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Úroveň vzdelanosti populácie sa v súčasnej etape socioekonomického rozvoja stáva jedným z predpokladov, ktoré významným spôsobom vplývajú na celkovú rozvoja schopnosť územia. Vzdelanie je jednou z možností ako si na pracovnom trhu zaistiť lepšie pracovné príjmy, nižšiu možnosť straty zamestnania alebo nižšiu mieru ohrozenia dlhodobou nezamestnanosťou. Predmetné územie má vidiecky charakter, čo sa odráža aj na vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva, kde najvyššie dosiahnuté vzdelanie je prevažne stredné odborné vzdelanie. Podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním je 12,67 % z počtu obyvateľov, u ktorých je známe najvyššie ukončené vzdelanie.

Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj

Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaraďujeme aj zamestnanosť obyvateľstva. Na základe zmapovania zamestnanosti možno posúdiť, koľko obyvateľov v obci je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko je dôchodcov, koľko sa nachádza v obci nezamestnaných a pod.. V obci najväčšiu skupinu tvoria zamestnanci (39,42 %), avšak vysoké percento obyvateľstva tvorí skupina dôchodcov (19,34 %).

Technická infraštruktúra

Cesty (stav miestnych komunikácií)	Stav časti miestnych komunikácií je dobrý, časť ciest je nevyhovujúca.
Chodníky (stav miestnych komunikácií)	V niektorých častiach obce absentujú, stav je vyhovujúci, avšak niektoré úseky si vyžadujú rekonštrukciu.
Spoje (typy, autobusové, železničné, iné)	autobusové
Železničná stanica	NIE
Autobusová zástavka (stav a počet)	4 - vyhovujúce
Vodovod	NIE

Kanalizácia	NIE, odvádzanie odpadových vôd je riešené septikom.
Čistička odpadových vôd	NIE
Vykurovanie	individuálne
Rozvod plynu (je obec plynofikovaná)	NIE
Teplá voda	individuálne
Rozvod tepla, vykurovanie	individuálne
El. vedenie	ÁNO
Verejné osvetlenie	vyhovujúci
LED technológia	čiastočne – 40 %
Pokrytie mobilných operátorov (kvalita signálu jednotlivých operátorov)	vyhovujúca
Optická sieť na pripojenie internetu	NIE
Forma pripojenia na Internet	modem

Odpadové hospodárstvo

Na území obce vzniká hlavne komunálny odpad a biologický odpad z domácností, z verejných priestranstiev. Obec zabezpečuje separovanie odpadu v hlavných komoditách papier, sklo, plast, ale aj v ďalších komoditách v súlade s aktuálnou legislatívou. Odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu pravidelne zabezpečuje dodávateľsky. V obci sa nenachádza zberný dvor ani kompostovisko, teda priestor určený na voľné skladovanie biologicky rozložiteľného odpadu a komunálneho odpadu absentuje. Zmenami v systéme prístupu k nakladaniu s odpadom je však potrebné sa neustále zaoberať, najmä s ohľadom na vznik nelegálnych skládok, nakoľko časť obyvateľstva ešte stále chýba dostatočné uvedomenie. Obec neustále dbá na to, aby sa v jej katastri nevyskytli žiadne environmentálne záťaž.

Sociálna infraštruktúra obce

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia z oblasti administratívy a kultúry, športové zariadenia, školské zariadenia. Občianska vybavenosť významnou mierou skvalitňuje život obce. Úroveň občianskej vybavenosti je ovplyvňovaná charakterom obce, veľkosťou obce, počtom jej obyvateľov a návštevníkov, ich potrebami.

V nasledujúcej tabuľke je prehľadne uvedená občianska vybavenosť v obci.

Občianska vybavenosť v obci	ÁNO/NIE
Kultúrny dom	ÁNO

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027**

Dom smútku	ÁNO
Cintorín	ÁNO
Kostol	ÁNO
Materská škola	ÁNO
Základná škola	NIE
Stredná škola	NIE
Školské ihrisko	ÁNO
Futbalové ihrisko	ÁNO
Ihriská (iné)	NIE
Športová hala	NIE
Telocvična	NIE
Kúpalisko (umelé, prírodné)	NIE
Zimný štadión (otvorený, krytý)	NIE
Domov dôchodcov	NIE
Knižnica	NIE
Pošta	NIE
Hotely, motely, penzión	ÁNO
Turistické ubytovne	NIE
Iné zariadenia cestovného ruchu	NIE
Pohostinstvo	NIE
Obchod, predajne	NIE
Hasičská zbrojnica	NIE
Zdravotné stredisko	NIE
Obecný rozhlas	ÁNO

Štruktúra domového a bytového fondu

Väčšina obyvateľov v obci Košický Klečenov býva v tradičných rodinných domoch. V obci sa nachádza 1 bytový dom. Celkový počet trvalo obývaných rodinných domov je 70. Rodinné domy sú v dobrom stave.

Detailné spracovanie analýz obce tvorí prílohu č. 1 tohto dokumentu.

B) Prehľad disparít obce Košický Klečenov

Pri analýze problémov boli identifikované nasledovné disparity a limity rozvoja územia obce Košický Klečenov:

Oblasť rozvoja	Popis disparity
<ul style="list-style-type: none"> • Prírodné zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nevyužitý prírodný a kultúrno-historický potenciál pre rozvoj cestovného ruchu
<ul style="list-style-type: none"> • Obyvateľstvo 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ starnúca populácia a klesajúci počet produktívneho obyvateľstva ➤ migrácia mladých obyvateľov
<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomická štruktúra a ekonomický rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily ➤ rastúca dlhodobá nezamestnanosť.
<ul style="list-style-type: none"> • Technická infraštruktúra 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ technický stav verejnej budovy – ZŠ - vyžadujúcu si rekonštrukciu
<ul style="list-style-type: none"> • Sociálna infraštruktúra obce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nedostatočná školská a predškolská infraštruktúra ➤ chýbajúce domovy sociálnych služieb

Tabuľka - disparity a limity rozvoja územia

3. Rozvojová stratégia

3.1. Vízia rozvoja a hlavný cieľ

Vízia predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec zo strednodobého hľadiska dosiahnuť. Definuje rámec pre vymedzenie strategických cieľov a priorít na obdobie budúcich 7 – 10 rokov pričom popisuje aj postupy na ich dosiahnutie.

Vízia obce Košický Klečenov predstavuje opis ideálneho stavu, ktorý si obyvatelia obce prajú dosiahnuť a aktívnym systematickým prístupom sa chcú bližieť k jej naplneniu. Na základe komplexnej analýzy východiskového stavu obce, súboru kvalitatívnych a kvantitatívnych dát, analýzy silných a slabých stránok územia, identifikácii hlavných faktorov smerujúcich k rozvoju územia, pochopením väzieb územia, zohľadnením faktorov podporujúcich rast, resp. rozvoj územia, ako aj na základe funkcií, ktoré obec v súčasnosti plní, strategická vízia obce Košický Klečenov je formulovaná nasledovne:

Vízia rozvoja:

Obec Košický Klečenov je modernou obcou, ktorá vytvára predpoklady pre systematické zlepšovanie životných podmienok a podporujúca zvýšenie životnej úrovne svojich obyvateľov všetkých vekových kategórií cez:

- podporu mobility a prepojitelnosti,
- podporu spravodlivých riešení v sociálnej oblasti tak, aby bola samospráva bližšie k občanom a viedla k skvalitneniu života v regióne,
- podporu inovatívnych a ekologických – dobu odrážajúcich – riešení pre všetkých svojich občanov.

Hlavný cieľ:

Vytvárať priestor a podmienky pre zlepšenie kvality života v obci, cez poznanie potrieb svojich obyvateľov a zabezpečiť predpoklady k trvalo udržateľnému rozvoju obce s dôrazom na inovatívne a ekologické riešenia, ktoré reflektujú nároky ale aj benefity dnešnej doby a ponúkať sociálne riešenia ako nástroj priblíženia sa k občanom.

3.2.Štruktúra priorít a ich väzby

Zámerom tejto časti programu je zadefinovať priority a poskytnúť prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority, ktoré s určitosťou povedú priamo k naplneniu stanovenej vízie, pričom tieto priority a z nich plynúce návrhy projektov nemusia spadať len do kompetencie obce.

V tejto časti je dôležité ich explicitne vymedziť a pomenovať tak, aby ich bolo možné zapracovať do plánu plnenia. Pri opatreniach, ktoré nie sú priamo v kompetencii obce, je dôležité aby boli presne sformulované do takej podoby, v akej ich obec bude môcť začleniť do vyšších strategických zámerov napr. samosprávneho kraja.

Naplnenie dlhodobej vízie a dosiahnutie hlavného cieľa obce Košický Klečenov je rozložené do troch prioritných oblastí, ktorých naplnenie je podmienené splnením špecifických cieľov, ktoré môžu byť v rámci dekompozície tvorené ďalšími špecifickými subcieľmi a spolu s vyššími cieľmi sa stávajú základnými piliermi pri realizácii hlavného cieľa.

Základné prioritné oblasti sú vymedzené nasledovne:

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých

Prioritná oblasť 3: Eko obec

Predstavenie obsahu jednotlivých priorít je možné najlepšie demonštrovať cez uvedenie špecifických cieľov, ktoré pod danú prioritu spadajú a práve ich jednotlivé splnenie zabezpečí aj naplnenie priority.

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Strategický cieľ: 1.1 Rozširovať a naplňovať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní

dopravnej a technickej infraštruktúry, podporovať miestne hospodárstvo a zaviesť moderné a inovatívne prvky v rámci obce

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých

Strategický cieľ: 2.1 Podporiť skvalitnenie občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce

Strategický cieľ: 2.2 Zvýšiť atraktivnosť obce a zlepšiť kvalitu života pre jej obyvateľov a návštevníkov

Prioritná oblasť 3: Eko obec

Strategický cieľ: 3.1 Zabezpečiť kvalitné životné prostredie pre obyvateľov obce a návštevníkov

Strategický cieľ: 3.2 Podporiť nástroje smerujúce k ochrane životného prostredia

Obrázok nižšie ilustruje prepojenie a väzby medzi definovaním Vízie rozvoja, Hlavného cieľa a priorít obce Košický Klečenov, ktorých naplnenie je možné dosiahnuť prostredníctvom naplnenia cieľov jednotlivých nástrojov (projektov), ktoré povedú k naplneniu jednotlivých špecifických cieľov, prostredníctvom ktorých je možné naplniť strategické ciele určené pre každú prioritnú oblasť obce.

Obr. Prepojenie a väzby medzi definovaním Vízie rozvoja, Hlavného cieľa a priorít obce Košický Klečenov

3.3. Systém cieľov, ich súvislostí, indikátorov a strom cieľov

3.3.1. Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

Vízia: Obec Košický Klečenov je modernou obcou, ktorá vytvára predpoklady pre systematické zlepšovanie životných podmienok a podporujúca zvýšenie životnej úrovne svojich obyvateľov všetkých vekových kategórií cez:

- podporu mobility a prepojitelnosti,
- podporu spravodlivých riešení v sociálnej oblasti tak, aby bola samospráva bližšie k občanom a viedla k skvalitneniu života v regióne,
- podporu inovatívnych a ekologických – dobu odrážajúcich – riešení pre všetkých svojich občanov.

Hlavný cieľ: Vytvárať priestor a podmienky pre zlepšenie kvality života v obci, cez poznanie potrieb svojich obyvateľov a zabezpečiť predpoklady k trvalo udržateľnému rozvoju obce s dôrazom na inovatívne a ekologické riešenia, ktoré reflektujú nároky ale aj benefity dnešnej doby a ponúkať sociálne riešenia ako nástroj priblíženia sa k občanom.

Priorita 1 Moderná a inovatívna obec	Priorita 2 Obec atraktívna pre všetkých	Priorita 3 Eko obec
Strategický cieľ 1.1 Rozširovať a naplňať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry, podporovať miestne hospodárstvo a zaviesť moderné a inovatívne prvky v rámci obce	Strategický cieľ 2.1 Podporiť skvalitnenie občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce, celkové zvýšenie kvality života v obci	Strategický cieľ 2.2 Zvýšiť atraktivnosť obce a zlepšiť kvalitu života pre jej obyvateľov a návštevníkov
		Strategický cieľ 3.1 Zabezpečiť kvalitné životné prostredie pre obyvateľov obce a návštevníkov
		Strategický cieľ 3.2 Podporiť nástroje smerujúce k ochrane životného prostredia

3.4.Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHRSR

Stratégia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov na roky 2021 – 2027 priamo nadväzuje na analytickú časť, ktorá cez popísané oblasti predstavuje komplexnú analýzu obce.

Predkladaná časť PHRSR sa zameriava na stratégiu rozvoja obce Košický Klečenov, so zohľadnením tvrdých dát (štatistický úrad, výstupy z dotazníkov), ale aj relevantných informácií získaných od miestnych aktérov, cez tzv. mäkké dáta (očakávania obyvateľov samosprávy) ale hlavne výstupov a záverov PHRSR 2015 – 2020 na ktorý priamo nadväzuje a bol podkladom pre vytvorenie nového predkladaného PHRSR na roky 2021- 2027.

Vychádzajúc zo skúseností a relevantnej dokumentácie, ktorá stojí za vytvorením PHRSR každej obce, je pre definovanie obecnej rozvojovej stratégie nevyhnutné pochopiť aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne. Tie je potrebné zapracovať nielen z hľadiska strednodobého, ale aj dlhodobého horizontu. Tieto východiská prognózy budúceho vývoja sú prezentované v strategických dokumentoch národnej a nadnárodnej úrovne.

Tu je nutné rešpektovať nielen súlad medzi Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ale aj PHRSR príslušného samosprávneho kraja v prípade PHRSR obce, aby sa zabezpečila vzájomná synergie pri plnení stanovených cieľov.

K týmto dôležitým strategickým dokumentom ktoré prispievajú k plneniu cieľov PHRSR priradujeme aj medzinárodné dohody ako je:

- Agenda 2030,
- Urbact III,
- akčné plány iniciované zo strany subjektov územnej spolupráce v špecifických prípadoch

schvaľované uznesením vlády SR alebo príslušnými orgánmi územných samospráv, najmä v podobe akčných plánov najmenej rozvinutých okresov,

- Integrovaná stratégia územného a miestneho rozvoja na roky 2021-2027.

Viacere dokumenty Európskej komisie a OECD odporúčajú spracovanie rozvojových stratégií na úrovni tzv. strategicko-plánovacích regiónov (ako čiastkových územných jednotiek pre plánovanie na subregionálnej úrovni), ktoré môžu byť chápané ako skupiny obcí pre potreby podpory regionálneho rozvoja. Predkladaná stratégia obce Košický Klečenov je vypracovaná za samostatnú územnú jednotku (nie je súčasťou skupiny obcí s povinnosťou predkladať PHRSR za skupinu obcí)

Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňujúce priority, ktoré je možné preniesť aj na lokálnu úroveň – úroveň obce:

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec (hospodárska oblasť)

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých (sociálna oblasť)

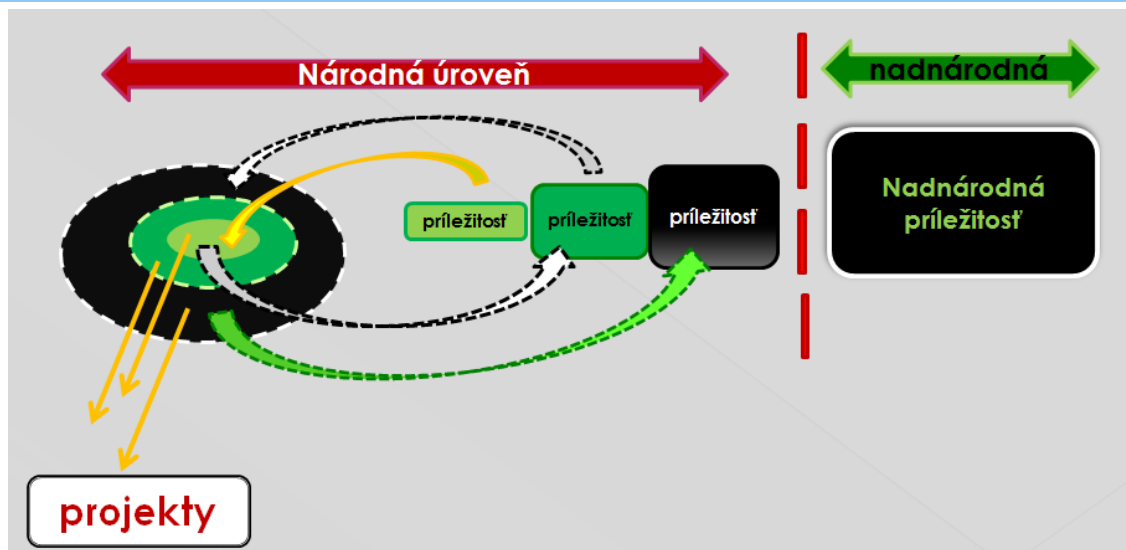
Prioritná oblasť 3: Eko obec (environmentálna oblasť)

Súčasťou predloženej strategickej časti dokumentu je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, a formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

TVORBA STRATÉGIE NA ZÁKLADE PRÍSTUPU K VYUŽITIU HODNÔT, KTORÉ PRE OBEC PONÚKA INOVAČNÝ PROJEKT (NÁSTROJ)

V súvislosti s inovačným procesom a pochopením významu nástroja - inovačného projektu je dôležité spomenúť možnosti ako využiť hodnotu, ktorú so sebou prináša realizácia inovačného projektu obce Košický Klečenov nielen z pohľadu realizátora inovácie, ale aj z pohľadu rozvoja obce :

- krátkodobé využite príležitosti – nepochopenie hodnoty inovačného nástroja: Pri tomto pohľade býva realizácia projektu vnímaná ako konečný cieľ, ktorým sa dosiahne projektový zámer a tým jeho význam končí. Cieľ projektu je naplnený, ale nebol koncipovaný a riadený tak, výstupy získané z projektu generovali ďalšie inovačné príležitosti, ďalšie možnosti pre rozvoj obce, napríklad získanie nových partnerstiev obce, vytvorenie nových inovačných príležitostí v obci, atď. Potenciál inovačného projektu ostáva takto nevyužitý;
- dlhodobé využite príležitosti – pochopenie hodnoty inovačného projektu: Druhý pohľad je vnímanie inovačného projektu len ako prostriedku, doslova nástroja, ktorý napomáha dosiahnuť vyšší - strategický cieľ obce. Tento prístup umožňuje maximálne využiť potenciál projektu, pretože využitá príležitosť generuje ďalšie príležitosti pre obec (implementácia jedného projektu vytvára podmienky pre vytvorenie ďalšieho projektu).

Obr. Špirála rozvoja obce pri implementácii projektov v PHRSR 2021 – 2027, jedna využitá príležitosť (projekt) generuje ďalšiu príležitosť

Využiť všetky ponúkané príležitosti a vyčerpať ich potenciál je jediná cesta k trvalo udržateľnému rozvoju obce.

Využitím SWOT analýzy jednotlivých čiastkových oblastí boli definované silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia, ktoré prispeli k tvorbe návrhov a odporúčaní pre regionálny rozvoj obce Košický Klečenov. Výstupom SWOT analýzy je tak nielen identifikácia silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ale aj návrh jedného zo štyroch prístupov: ofenzívnej stratégie, defenzívnej stratégie, stratégie spojenectva alebo stratégie úniku.

Na základe jednotlivých častí SWOT analýzy je možné konštatovať, že výsledkom SWOT analýzy je prijatá OFENZÍVNA STRATÉGIA, pri ktorej silné stránky obce majú prevahu nad slabými stránkami, nad príležitosťami a ohrozeniami.

Odpoveďou pre obec je tak potreba využiť príležitosti na svoj rozvoj prostredníctvom budovania stratégie postavenej na silných stránkach obce.

3.5. Partneri pre implementáciu PHRSR a stratégia ich zapojenia

Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHRSR 2021 – 2027 a administratívna podpora Hlavnými spoluriešiteľmi (z pohľadu PHRSR - partnermi) sú najmä miestni aktéri – obyvatelia obce Košický Klečenov.

V procese prípravy PHRSR 2021 - 2027 boli prizvaní obyvatelia obce Košický Klečenov s cieľom zapracovania ich požiadaviek a potrieb.

V procese záverečného spracovania PHRSR spolu s poslancami a zamestnancami obecného úradu obyvatelia aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHRSR obce, s dôrazom na definovanie strategickej časti dokumentu.

Inštitucionálne zabezpečenie

Strategická časť dokumentu ponúka prierezový prehľad o pripravovaných projektoch napĺňajúce špecifické (sub)ciele definovaných priorit obce v období 2021-2027.

Široký rámec navrhovaných projektov si bude vyžadovať zodpovednú prípravu obce nielen čo sa týka zostavenia odborných tímov, ktoré budú zabezpečovať vecnú náplň projektov, ale aj silnú administratívnu podporu tzv. realizačný tím, ktorý bude zložený zo zamestnancov obecného úradu prípadne administratívnej podpory z externého prostredia.

Jedným z dôvodov, prečo sa bude organizačnej podpore projektov na začiatku implementačného obdobia 2021 – 2027 venovať zvýšená pozornosť je náročnosť týchto projektov.

Administratívne zaťaženie spojené s projektovou dokumentáciou, verejným obstarávaním a následným nákupom, počet riešiteľov, ktorí dosiahnuté výsledky v rámci svojich aktivít podávajú ďalej, rešpektujúc prepojenie na výsledky iných aktivít v projekte či ďalších riešiteľov, kladie enormné nároky na koordináciu, ktorá v istých momentoch môže zlyhávať a veľakrát vyúsťuje do nemalých problémov a tie potom majú vplyv na celkový harmonogram realizácie projektu. S ohľadom na predchádzajúce skúsenosti obce a poddimenzovanie ľudských kapacít na obecnom úrade bude potrebné spolupracovať s externými poradcami, odborníkmi, pričom realizácia projektov bude vždy rozdelená do parciálnych cieľov, ktoré budú reprezentované mini projektmi s vlastnými postupmi a cieľmi tak, aby táto vhodne zvolená organizačná podpora dokázala sprehľadniť celý proces projektového riadenia a viesť realizačný a odborný tím efektívnou cestou bez plytvania času, financiami a ďalšími zdrojmi.

Riadiacim orgánom PHRSR na úrovni obce bude obecné zastupiteľstvo. Výkonným orgánom PHRSR na úrovni obce bude starosta, ktorého kompetencie a zodpovednosti z pohľadu projektového riadenia budú obsahovať hlavne zodpovednosť za systém riadenia PHRSR - systém čerpania dotácií, využívania úverových zdrojov a účinne, efektívne a hospodárne čerpanie štrukturálnych fondov. Výkonnou zložkou sú aj pracovníci obecného úradu či tzv. projektoví zamestnanci na dobu určitú – zamestnaní podľa potrieb konkrétneho projektu na obdobie trvania projektu.

Funkciu kontrolného orgánu obce zabezpečí hlavný kontrolór obce prípadne príslušné komisie vytvorené podľa potreby jednotlivých rozvojových zámerov.

Do realizácie jednotlivých opatrení a aktivít budú podľa potreby a relevantnosti zapájané aj ďalšie subjekty – obyvatelia obce, podnikatelia, mimovládne organizácie či partneri na úrovni mikroregiónu, regiónu či VUC.

Realizácia naplánovaných projektov obce v období 2021 – 2027 si bude vyžadovať systematickosť na všetkých úrovniach a zložkách projektového riadenia.

Úlohou inštitucionálneho zabezpečenia PHRSR bude zaistiť koordinovaný postup pri efektívnom, hospodárnom a účinnom spôsobe riadenia projektových zámerov:

- optimálne rozloženie zdrojov
- efektívne a oprávnené čerpanie finančných prostriedkov

- zabránenie duplicite vykonávaných činností, odstránenie nepokrytých činností a zabránenie prelínaniu zdrojov
- koordinovaný prístup v rozdelení úloh v území
- zabezpečenie priamych informačných tokov
- prijímanie okamžitých nápravných opatrení

Zároveň, obec si kladie za cieľ, zohľadňovať pripomienky a názory poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti, preto je dokument PHRSR obce živým dokumentom, ktorý do budúcnosti bude s možnými aktualizáciami.

Obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje celý dokument PHRSR a raz ročne vyhodnocuje jeho plnenie, bude zároveň zodpovedné za schválenie nutného spolufinancovania projektov v procese ich prípravy.

Rovnako bude obecné zastupiteľstvo schvaľovacím orgánom pre vypracované hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré bude obec ako prijímateľ dotácie v stanovených termínoch predkladať poskytovateľovi dotácie.

č.	Názov partnera	Úloha partnera pri implementácii stratégie
1	Obecný úrad Košický Klečenov	<ul style="list-style-type: none"> • výkonný orgán, administratívny orgán
2	Aktívni občania – obyvatelia obce	<ul style="list-style-type: none"> • konzultačný a poradný orgán pri implementácii špecifických nástrojov PHRSR
3	Subjekty z oblasti vzdelávania a podpory cestovného ruchu	<ul style="list-style-type: none"> • zapojené pri príprave a realizácii nástrojov v oblasti cestovného ruchu
4	Externí poradcovia – poradensko - konzultačné agentúry	<ul style="list-style-type: none"> • zabezpečenie možností získať NFP k implementácii projektov
5	Susediace obce v rámci okresu/ regiónu	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráca pri projektoch presahujúcich územie obce
6	Orgány regionálnej samosprávy	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov
7	Orgány štátnej správy	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov
8	Subjekty tretieho sektora – mimovládne organizácie	<ul style="list-style-type: none"> • spolupráca, podľa potrieb konkrétneho projektu

Tabuľka: Prehľad partnerov pre implementáciu PHRSR

4. Implementačný plán

4.1. Nástroje na implementáciu stratégie

Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec

Strategický cieľ 1.1: Rozširovať a naplňať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry, podporovať miestne hospodárstvo a zaviesť moderné a inovatívne prvky v rámci obce

1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce

- **Projekt: Vybudovanie kanalizácie**

Nástroje:

Vybudovanie splaškovej a dažďovej kanalizácie

Výstavba ČOV

- **Projekt: Vybudovanie plynovodu v obci**

Nástroje:

Výstavba obecných plynových rozvodov

Vybudovanie plynových prípojok

- **Projekt: Vybudovanie obecného vodovodu**

Nástroje:

Vypracovanie projektovej dokumentácie

Vybudovanie verejného vodovodu v obci - výstavba vodovodného potrubia a vodojemu

- **Projekt: Rekonštrukcia verejného osvetlenia**

Nástroje:

Modernizácia verejného osvetlenia, výmena svietidiel za LED technológiu

- **Projekt: Optické pripojenie v obci**

Nástroje:

Inštalácia optického káblu v obci

- **Projekt: Káblová televízia v obci**

Nástroje:

Zavedenie káblovej televízie

- **Projekt: Rekonštrukcia obecného rozhlasu**

Nástroje:

Zavedenie bezdrôtového obecného rozhlasu v niektorých častiach obce

1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry

- **Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií**

Nástroje:

Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií

Výstavba miestnych komunikácií

- **Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov**

Nástroje:

Rekonštrukcia chodníkov

Dobudovanie chodníkov

- **Projekt: Modernizácia autobusových zastávok**

Nástroje:

Modernizácia autobusových zastávok

<ul style="list-style-type: none"> Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia
Nástroje:
Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia
1.3 Podpora podnikateľov – SZČO, MSP, SHR
<ul style="list-style-type: none"> Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci
Nástroje:
Príprava priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj podnikateľských aktivít
Podpora miestnych podnikateľských subjektov
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce
<ul style="list-style-type: none"> Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce
Nástroje:
Rozvoj spolupráce s inými subjektmi: obce, mestá, podnikatelia, investori
Zbieranie pozitívnych, inšpiratívnych skúseností a príkladov dobrej praxe z okolitých obcí (ako ja zo zahraničia) a ich následná aplikácia do života obce
Vypracovanie spoločných rozvojových dokumentov s okolitými obcami

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých	
Strategický cieľ 2.1: Podporiť skvalitnenie občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce.	
Strategický cieľ 2.2: Zvýšiť atraktivnosť obce a zlepšiť kvalitu života pre jej obyvateľov a návštevníkov	
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci	
<ul style="list-style-type: none"> Projekt: Podpora individuálnej bytovej výstavby 	
Nástroje:	
Zabezpečenie základnej infraštruktúry (cesty, chodníky, kanalizácia, vodovod, elektrické pripojenie, osvetlenie, plynofikácia)	
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci	
<ul style="list-style-type: none"> Projekt: Rozšírenie materskej školy 	
Nástroje:	
Vybudovanie nových priestorov materskej školy	
Nákup interiérového vybavenia	
<ul style="list-style-type: none"> Projekt: Rekonštrukcia domu smútku 	
Nástroje:	
Rekonštrukcia domu smútku (oprava strechy, fasády)	
Vybudovanie sociálnych zariadení	
Vybudovanie inžinierskych sietí (voda, kanalizácia a pod.)	
Rekonštrukcia a zabezpečenie oplatenia cintorínov	
Digitalizácia obecných cintorínov	
2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci	
<ul style="list-style-type: none"> Projekt : Podpora kultúrnych a športových podujatí 	
Nástroje:	
Podpora kultúrnych podujatí	

Podpora športových podujatí
• Projekt: Výstavba detského ihriska
Nástroje:
Výstavba detského ihriska
• Projekt: Výstavba multifunkčného ihriska
Nástroje:
Výstavba multifunkčného ihriska
• Projekt: Revitalizácia zelených plôch
Nástroje:
Revitalizácia a tvorba zelených verejných priestranstiev a oddychových zón v zastavanej časti obce
Osadenie prvkov drobnej architektúry
2.4 Podpora rozvoja cestovného ruchu
• Projekt: Výstavba cyklotrasy a náučných chodníkov
Nástroje:
Zabezpečenie značenia oddychových zón a odpočívadiel
Vybudovanie cyklotrasy
• Projekt: Zveľaďovanie kultúrnych pamiatok v obci
Nástroje:
Ochrana a obnova kultúrnych pamiatok (kostol, pamätník, vojnové hroby, zvonica a pod.)
Zveľaďovanie okolia kultúrnych pamiatok

Prioritná oblasť 3: Eko obec

Strategický cieľ 3.1: Zabezpečiť kvalitné životné prostredie pre obyvateľov a návštevníkov obce
Strategický cieľ 3.2: Podporiť aktivity smerujúce k ochrane životného prostredia

3.1 Prevencia pred povodňami

- **Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia rigolov**

Nástroje:

Rekonštrukcia jestvujúcich rigolov

Dobudovanie rigolov

- **Projekt: Protipovodňové opatrenia**

Nástroje:

Regulácia brehov miestneho potoka

Riešenie odvodňovacích kanálov

Revitalizácia a ochrana tokov a mokradí

- **Projekt: Vodozádržné opatrenia**

Nástroje:

Vytvorenie dažďových záhrad a jazierok

Výstavba vodozádržných plôch a parkovísk

3.2 Podpora zhodnocovania odpadov

- **Projekt: Vybudovanie zberného dvora**

Nástroje:

Vybudovanie zberného dvora

Zabezpečenie potrebnej techniky a vozidiel na zber a separáciu odpadu

- **Projekt: Vybudovanie kompostoviska na biologický odpad**

Nástroje:

Zriadenie lokálneho kompostoviska

Zabezpečenie potrebnej techniky a vozidiel na zber a zhodnocovanie odpadu

3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavania čistoty v obci

- **Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí**

Nástroje:

Zakúpenie a inštalovanie fotopascí

Monitorovanie oblasti

Kontrola dodržiavania čistoty a poriadku na verejných priestranstvách

3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov

- **Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestatočnosti obce a jej obyvateľov**

Nástroje:

Zníženie energetickej náročnosti verejných budov

Zavedenie obnoviteľných zdrojov energie

- **Projekt: Výstavba zariadení na využitie vybraných druhov obnoviteľných zdrojov energie**

Nástroje:

Prevádzkovanie zariadení na využitie vodnej, slnečnej a geotermálnej energie

3.5. Znížiť produkciu skleníkových plynov

- **Projekt: Zvyšovanie atraktivity a dostupnosti nízkoemisnej verejnej/osobnej dopravy a nemotorovej dopravy**

Nástroje:

Vybudovanie nabíjacej stanice pre elektromobily

Vybudovanie nabíjacej stanice pre elektrobicykle

3.6 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce a okolitých obcí

- **Projekt: Realizácia informačných aktivít v oblasti ochrany životného prostredia**

Nástroje:

Vybudovanie environmentálneho centra

Zabezpečenie materiálno - technického vybavenia environmentálneho centra

Realizácia osvetovej činnosti (vzdelávacie programy, edukačné materiály a pomôcky, propagačné materiály, informačné tabule a pod.)

5. Merateľné ukazovatele nástrojov, harmonogram a finančný plán

Súčasťou programovej časti je definovanie hodnôt ukazovateľov projektu, ktoré boli samosprávou vytýčené pre každý pripravovaný projekt

Základné členenie merateľných ukazovateľov je nasledovné:

- Ukazovatele výstupu označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.

- Ukazovatele výsledku sú hmatateľnými produktmi projektu a bývajú objektívne overiteľnými ukazovateľmi cieľa projektu. Východiskovou hodnotou je absolútna hodnota výsledku ku dňu začiatku realizácie aktivít projektu stanovená ako 0 a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota dosiahnutá realizáciou projektu ku dňu ukončenia realizácie aktivít projektu. Medzi výstupom a výsledkom je logická väzba.
- Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt projektu a budú merané v horizonte niekoľkých rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Východiskovou hodnotou je tak, ako aj pri ukazovateľoch výsledku, absolútna hodnota dopadu v roku ukončenia realizácie aktivít projektu a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota, dosiahnutá za obdobie 5 bežných rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Ukazovatele dopadu predstavujú dôsledok zrealizovaných aktivít projektu.

Pre projekty uvádzané v rámci predkladaného PHRSR obce Košický Klečenov budú sledované ukazovatele:

- ukazovatele výsledku, ukazovatele dopadu, ukazovatele výstupu (uvádzané pre činnosti charakterizované iba ako „Nástroje“ – tie, ktoré nespádajú pod projektový zámer)

Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHRSR

5.1 MERATELNÉ UKAZOVATELE NÁSTROJOV

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Zodpovedná inštitúcia	MJ	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
Prioritná oblasť 1: Moderná a inovatívna obec					
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce					
Výsledok	Kanalizačné prípojky	Obec	počet	0	500
Výsledok	Čistička odpadových vôd	Obec	počet	0	1
Výsledok	Plynovod	Obec	počet	0	1
Výsledok	Vodovod	Obec	počet	0	5000
Výsledok	Modernizácia verejného osvetlenia	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zmodernizovaný obecný rozhlas	Obec	počet	1	1
Výsledok	Optické pripojenie	Obec	počet	0	1
Výsledok	Káblová televízia	Obec	počet	0	1
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry					
Výsledok	Novovybudované miestne cestné komunikácie	Obec	m	0	1000
Výsledok	Zrekonštruované miestne cestné komunikácie	Obec	m	0	2000
Výsledok	Novovybudované chodníky	Obec	m	0	1000
Výsledok	Zrekonštruované chodníky	Obec	m	0	2000
Výsledok	Zmodernizované autobusové zastávky	Obec	počet	3	3

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027**

Výsledok	Zmodernizované prvky bezpečnostného dopravného značenia	Obec	súbor	0	3
-----------------	---	------	-------	---	---

1.3 Podpora podnikateľov – SZČO, MSP, SHR

Dopad	Podpora podnikateľa (SHR, SZČO, MSP)	Obec	počet	0	5
--------------	--------------------------------------	------	-------	---	---

1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce

Výsledok	Schválené projekty cezhraničnej spolupráce	Obec	počet	0	4
-----------------	--	------	-------	---	---

Dopad	Nová partnerská spolupráca s obcami	Obec	počet	0	5
--------------	-------------------------------------	------	-------	---	---

Dopad	Spolupráca obce s podnikateľskými subjektami	Obec	počet	0	5
--------------	--	------	-------	---	---

Prioritná oblasť 2: Obec atraktívna pre všetkých

2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci

Dopad	Počet novovzniknutých bytových jednotiek v obci	Obec	počet	0	30
--------------	---	------	-------	---	----

2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci

Výsledok	Rozšírená materská škola	Obec	počet	1	1
-----------------	--------------------------	------	-------	---	---

Výsledok	Dom smútku	Obec	počet	0	1
-----------------	------------	------	-------	---	---

2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci

Výsledok	Počet podporených/zrealizovaných kultúrnych podujatí	Obec	počet	0	20
-----------------	--	------	-------	---	----

Výsledok	Počet podporených/zrealizovaných športových podujatí	Obec	počet	0	20
-----------------	--	------	-------	---	----

Výsledok	Detské ihrisko	Obec	počet	0	2
-----------------	----------------	------	-------	---	---

Výsledok	Multifunkčné ihrisko	Obec	počet	0	1
-----------------	----------------------	------	-------	---	---

Výsledok	Revitalizované verejné priestranstvá	Obec	počet	0	3
-----------------	--------------------------------------	------	-------	---	---

Výsledok	Osadené prvky drobnej architektúry	Obec	počet	0	15
-----------------	------------------------------------	------	-------	---	----

2.4 Podpora rozvoja cestovného ruchu

Výsledok	Osadené označenia oddychových zón a odpočívadiel	Obec	počet	0	5
-----------------	--	------	-------	---	---

Výsledok	Cyklotrasa	Obec	počet	0	2 000
-----------------	------------	------	-------	---	-------

	Obnovená kultúrna pamiatka	Obec	počet	3	3
--	----------------------------	------	-------	---	---

Prioritná oblasť 3: Eko obec

3.1 Prevencia pred povodňami

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027**

Výsledok	Zrekonštruované rigoly	Obec	m	0	2000
Výsledok	Dobudované rigoly	Obec	m	0	1200
Výsledok	Odvodňovacie kanály	Obec	počet	0	5
Výsledok	Revitalizované a chránené toky	Obec	počet	0	1
Výsledok	Vsakovacie parkovisko	Obec	počet	0	2
Výsledok	Dažďové záhrady	Obec	počet	0	3
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov					
Výsledok	Zberný dvor	Obec	počet	0	1
Výsledok	Technika a vozidlá na zber a separáciu odpadu	Obec	počet	0	2
Výsledok	Obecné kompostovisko	Obec	počet	0	1
Výsledok	Technika a vozidlá na zber a zhodnocovanie odpadu	Obec	počet	0	5
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam					
Výsledok	Zakúpené fotopasce	Obec	počet	0	4
Dopad	Zlikvidované čierne skládky	Obec	počet	0	1
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov					
Výsledok	Zrekonštruovaný objekt s cieľom zníženia energetickej náročnosti	Obec	počet	0	2
Výsledok	Zavedené obnoviteľné zdroje energie	Obec	počet	0	2
3.5. Znižovanie produkcie skleníkových plynov					
Výsledok	Nabíjacia stanica pre elektromobily	Obec	počet	0	2
Výsledok	Nabíjacia stanica pre elektrobicykle	Obec	počet	0	2
3.6 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce a okolitých obcí					
Výsledok	Envirocentrum	Obec	počet	0	1
Výsledok	Osvetové aktivity	Obec	počet	2	20

5.2 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť sa venuje postupom inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia programu rozvoja obce, systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, ako aj vecnému a časovému harmonogramu realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Osnova realizačnej časti PHRSR obce Košický Klečenov je nasledovná:

- Akčný plán obce
- Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHRSR a administratívna podpora
- Komunikačná stratégia obce
- Návrh systému monitorovania a hodnotenia

5.2.1 Akčný plán obce

Akčný plán vyplýva zo stratégie, tvorí jej kľúčovú časť a bude realizovaný prostredníctvom konkrétnych, vopred zadefinovaných projektov a aktivít. Jeho náplňou sú predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, pričom je v ňom uvádzaná konkrétna inštitúcia zodpovedná za ich naplnenie. Nevyhnutnou súčasťou akčného plánu sú vždy aj predpokladané zdroje financovania.

Opatrenie, nástroj	Termín	Zodpovedná inštitúcia	Financovanie (EUR)
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce			
Projekt: Vybudovanie kanalizácie	2021	obec	2,5 mil.
Projekt: Vybudovanie plynovodu v obci	2021-2022	obec	1 mil.
Projekt: Vybudovanie obecného vodovodu	2023	obec	2 mil.
Projekt: Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2023	obec	30 tis.
Projekt: Optické pripojenie v obci	2022	obec	50 tis.
Projekt: Káblová televízia v obci	2022	obec	20 tis.
Projekt: Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2023	obec	30 tis.
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry			
Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií	2022	obec	500 tis.
Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov	2022-2023	obec	300 tis.
Projekt: Modernizácia autobusových zastávok	2022	obec	35 tis.
Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia	2023	obec	15 tis.
1.3 Podpora podnikateľov – SZČO, MSP, SHR			
Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	2022-2025	obec	300 tis.
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce			
Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce	2021-2027	obec	60 tis.
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci			
Projekt: Podpora individuálnej bytovej výstavby	2022-2027	obec	1,5 mil.

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027**

2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci			
Projekt: Rozšírenie materskej školy	2022	obec	500 tis.
Projekt: Rekonštrukcia domu smútku	2022	obec	200 tis.
2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského využitia v obci			
Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí	2021-2027	obec	60 tis.
Projekt: Výstavba detského ihriska	2022	obec	150 tis.
Projekt: Výstavba multifunkčného ihriska	2025	obec	180 tis.
Projekt: Revitalizácia zelených plôch	2024	obec	250 tis.
2.4 Podpora cestovného ruchu			
Projekt: Výstavba cyklotrasy a naučných chodníkov	2023	obec	400 tis.
Projekt: Zveľadovanie kultúrnych pamiatok v obci	2021-2022	obec	60 tis.
3.1 Prevencia pred povodňami			
Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia rigolov	2023	obec	550 tis.
Projekt: Protipovodňové opatrenia	2022-2023	obec	380 tis.
Projekt: Vodozadržné opatrenia	2022-2024	obec	500 tis.
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov			
Projekt: Vybudovanie zberného dvora	2024	obec	600 tis.
Projekt: Vybudovanie kompostoviska na biologický odpad	2026	obec	450 tis.
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavania čistoty v obci			
Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí	2021-2024	obec	30 tis.
3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov			
Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestatočnosti obce a jej obyvateľov	2022	obec	120 tis.
Projekt: Výstavba zariadení na využitie vybraných druhov obnoviteľných zdrojov energie	2023-2025	obec	80 tis.
3.5. Znížiť produkciu skleníkových plynov			

Projekt: Zvyšovanie atraktivity a dostupnosti nízkoemisnej verejnej/osobnej dopravy a nemotorovej dopravy	2022	obec	120 tis
3.6 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce a okolitých obcí			
Projekt: Realizácia informačných aktivít v oblasti ochrany životného prostredia	2021 - 2022	obec	600 tis

5.2.3 Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PHRSR a administratívna podpora

Hlavnými spoluriešiteľmi (z pohľadu PHRSR - partnermi) sú najmä miestni aktéri – obyvatelia obce Košický Klečenov. V procese prípravy PHRSR bol navrhnutý dotazník, cieľom ktorého bolo získanie názorov občanov obce na rôzne témy týkajúce sa života v obci. Takto sa obyvatelia obce mohli stať priamymi spolutvorcami PHRSR a tým aj budúceho rozvoja obce Košický Klečenov. V procese záverečného spracovania PHRSR miestni obyvatelia spolu s poslancami a zamestnancami obecného úradu aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHRSR obce, s dôrazom na definovanie strategickú časť dokumentu.

Inštitucionálne zabezpečenie

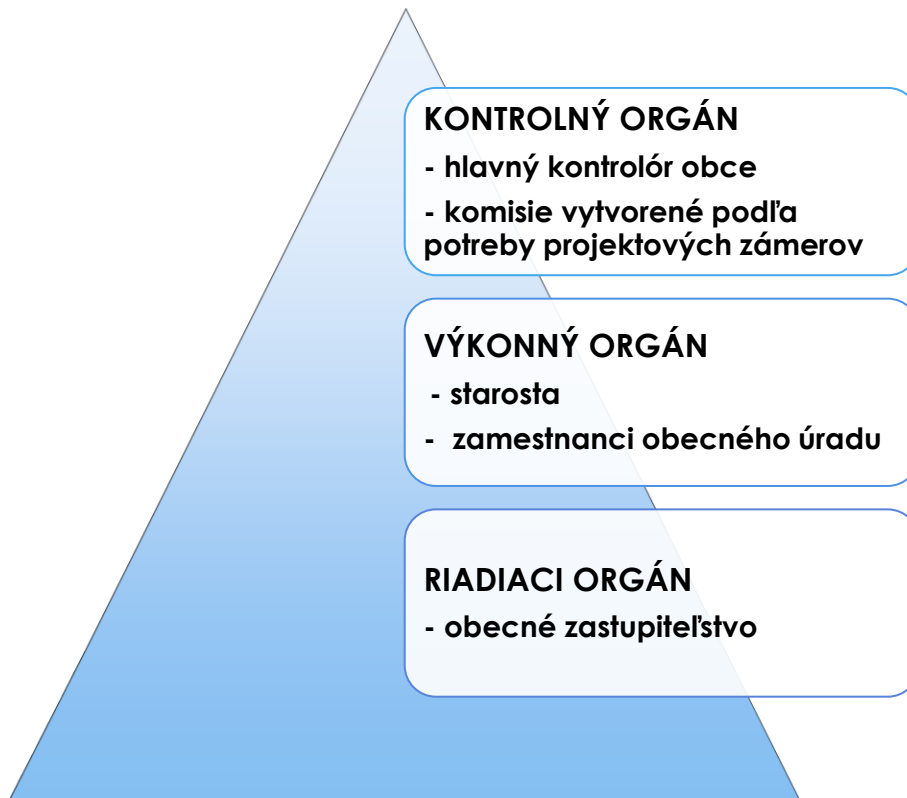
Strategická časť dokumentu ponúka prierezový prehľad o pripravovaných projektoch a aktivitách obce v období 2021 - 2027. Široký rámec navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať zodpovednú prípravu zo strany obce, nielen čo sa týka zostavenia odborných tímov, ktoré budú zabezpečovať vecnú náplň projektov, ale aj silnú administratívnu podporu tzv. realizačný tím, ktorý bude zložený zo zamestnancov obecného úradu a podpory z externého odborného prostredia.

Jedným z dôvodov, prečo sa bude organizačnej podpore projektov na začiatku implementačného obdobia 2021 - 2027 venovať zvýšená pozornosť, je náročnosť týchto projektov. Administratívne zaťaženie spojené s projektovou dokumentáciou, verejným obstarávaním a následným nákupom kladie enormné nároky na koordináciu, ktorá v istých momentoch môže zlyhávať a veľakrát vyúsťuje do nemalých problémov, ktoré následne majú vplyv na celkový harmonogram realizácie projektu. S týmto problémom súvisí aj počet riešiteľov, ktorí dosiahnuté výsledky v rámci svojich aktivít podávajú ďalej, rešpektujúc prepojenie na výsledky iných aktivít v projekte či ďalších riešiteľov. S ohľadom na predchádzajúce skúsenosti obce a poddimenzovanie ľudských kapacít na obecnom úrade bude potrebné spolupracovať s odbornými externými poradcami, pričom realizácia projektov bude vždy rozdelená do parciálnych cieľov. Parciálne ciele budú reprezentované mini projektmi s vlastnými postupmi a cieľmi. Touto vhodne zvolenou organizačnou podporou dokážeme sprehľadniť celý proces projektového riadenia a viesť realizačný a odborný tím efektívnou cestou bez plytvania času, financiami a ďalšími zdrojmi.

Riadiacim orgánom PHRSR na úrovni obce bude obecné zastupiteľstvo. Výkonným orgánom PHRSR na úrovni obce bude starosta, ktorého kompetencie a zodpovednosti z pohľadu projektového riadenia budú

obsahovať hlavne zodpovednosť za systém riadenia PHRSR - systém čerpania dotácií, využívania úverových zdrojov a účinne, efektívne a hospodárne čerpanie štrukturálnych fondov. Výkonnou zložkou sú aj pracovníci obecného úradu.

Funkciu kontrolného orgánu obce zabezpečí hlavný kontrolór obce prípadne príslušné komisie vytvorené podľa potreby jednotlivých rozvojových zámerov. Do realizácie jednotlivých opatrení a aktivít budú podľa potreby a relevantnosti zapájané aj ďalšie subjekty – obyvatelia obce, podnikatelia, mimovládne organizácie ako aj partneri na úrovni mikroregiónu, regiónu či VÚC.

Realizácia naplánovaných projektov obce v období 2021 - 2027 si bude vyžadovať systematickosť na všetkých úrovniach a vo všetkých zložkách projektového riadenia.

Úlohou inštitucionálneho zabezpečenia PHRSR bude zaistiť koordinovaný postup pri efektívnom, hospodárnom a účinnom spôsobe riadenia projektových zámerov:

- optimálne rozloženie zdrojov
- efektívne a oprávnené čerpanie finančných prostriedkov
- zabránenie duplicite vykonávaných činností, odstránenie nepokrytých činností a zabránenie prelínaniu zdrojov
- koordinovaný prístup v rozdelení úloh v území
- zabezpečenie priamych informačných tokov
- prijímanie okamžitých nápravných opatrení

Zároveň si obec kladie za cieľ zohľadňovať pripomienky a názory poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Dokument PHRSR obce je preto živým dokumentom, ktorý do budúcnosti bude s možnými aktualizáciami. Obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje celý dokument PHRSR raz ročne

vyhodnocuje jeho plnenie. Zároveň zodpovedá za schválenie nutného spolufinancovania projektov v procese ich prípravy. Obecné zastupiteľstvo bude zároveň schvaľovacím orgánom pre vypracované hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré obec, ako prijímateľ dotácie, bude v stanovených termínoch predkladať poskytovateľovi dotácie.

Komunikačná stratégia obce

Tak ako v každej oblasti života obce, aj pri rozvoji komunikácie je potrebné zohľadňovať reálne potreby občanov a možnosti samosprávy. Komunikačná stratégia obce Košický Klečenov vychádza zo skutočnosti, že kvalita poskytovaných informácií bude mať vplyv na spokojnosť jej občanov, ako aj zo skutočnosti, že úlohou samosprávy je zabezpečiť vzájomnú komunikáciu s občanmi. To znamená, že okrem poskytovania aktuálnych informácií a zabezpečenia ich dostupnosti pre občanov, je potrebné zaistiť aj spätnú väzbu verejnosti. Z pohľadu miesta, kde komunikácia v samospráve prebieha, hovoríme o dvoch formách komunikácie:

- interná komunikácia – vo vnútri samosprávy,
- externá komunikácia – na území obce a mimo nej.

Hlavnými cieľovými skupinami v komunikácii obce sú:

- interná komunikácia – zamestnanci OcÚ a poslanci OcÚ,
- externá komunikácia – občania obce, spolupracujúci podnikatelia, návštevníci, zamestnanci okolitých obecných úradov.

Samospráva využíva viaceré komunikačných prostriedkov:

- prioritne je pre komunikáciu s občanmi určená webová stránka obce, ktorá zabezpečuje okamžitú dostupnosť informácií,
- vzhľadom na počet obyvateľov obce je možné využívať aj priamu - osobnú komunikáciu,
- ďalším prostriedkom poskytovania informácií je úradná tabuľa umiestnená pred obecným úradom či obecný rozhlas,
- poslednou formou komunikácie je priama účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Zo skúseností obce možno konštatovať, že mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľov obce dávajú prednosť komunikácii prostredníctvom web stránky, pričom staršie vekové kategórie preferujú priamu komunikáciu či prijímanie informácií prostredníctvom obecného rozhlasu.

Publicita projektov obce

Podľa pokynov poskytovateľov dotácií, či nimi vydávaných Manuálov pre Informovanie a publicitu, je obec zodpovedná za zabezpečenie informovania odbornej a širokej verejnosti o nenávratnej finančnej pomoci poskytnutej z fondov EÚ. Publicita si podľa typu investície (projektu) bude vyžadovať rôzne spôsoby realizácie. Obec má povinnosť zabezpečiť, aby informácie o poskytnutej podpore boli odovzdávané všetkým zapojeným stranám. Dôraz sa kladie na čo najširšiu publicitu, ktorej zrealizovanie potom musí obec adekvátne zdokladovať. Pri realizácii jednotlivých projektov bude obec na komunikáciu – v závislosti od typu projektu a veľkosti investície - využívať tieto formy publicity:

- Veľkoplošná reklamná tabuľa (počas realizácie projektu)
- Trvalo vysvetľujúca informačná tabuľa (spravidla po ukončení projektu)
- Informačné plagáty, bulletiny
- Prostredníctvom obecného rozhlasu

- Propagačné a informačné predmety
- Informačné materiály a dokumenty - pri organizácii konferencií, kurzov, workshopov bude informácia o podpore projektov uvádzaná na všetkých pozvánkach, prezenčných listinách a pod.

Prostredníctvom uvádzanej komunikačnej stratégie bude počas obdobia realizácie PHRSR 2021 - 2027 prebiehať komunikácia s obyvateľmi s cieľom naplniť zadané očakávania obyvateľov o rozvoji obce.

5.2.4 Návrh systému monitorovania a hodnotenia

Monitorovanie je pre účely predloženého PHRSR chápaný ako systematický proces zberu, triedenia, vyhodnocovania a uchovávanía relevantných informácií celého projektového tímu (realizačného aj odborného) o vecnom a finančnom plnení aktivít PHRSR. Cieľom monitorovania nebude len porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom, ale aj celkový priebeh naplňovania stanoveného časového harmonogramu a zadaných výstupov.

Plnenie systému monitorovania a hodnotenia v praxi

Obec bude raz ročne zbierať, vyhodnocovať a spracovávať návrhy, doplnenia a pripomienky poslancov, zamestnancov obecného úradu, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Po spracovaní získaných informácií do jednotnej podoby bude obecnému zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHRSR za predchádzajúci rok a návrh na zapracovanie aktualizácií prípadne doplnení.

Výstupom monitorovania PHRSR na úrovni obce bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou budú monitorovacie správy schválené riadiacimi orgánmi jednotlivých OP pre daný rok.

Aj napriek popísanej postupnosti krokov systému monitorovania a hodnotenia niekedy sa všetky procesy a aktivity nezrealizujú so 100% úspešnosťou tak, ako bolo pôvodne naplánované. Vzniknuté zmeny bude preto nutné, čo najrýchlejšie účinne popísať, presadiť a adresne uložiť konkrétnemu pracovníkovi s určením termínu realizácie. Aby sa tieto zmeny mohli realizovať, obec zaistí, aby systém, ktorý využíva pre riadenie a implementáciu projektov bol otvorený takýmto úpravám a umožňoval zapracovanie zmien okamžite, bez zbytočných odkladov a neefektívneho plytvania času a nákladov.

Zodpovednosti za jednotlivé typy projektov resp. predkladanie monitorovacích správ nie je možné adresne zadať v tejto chvíli konkrétnemu pracovníkovi. Budú určené v čase prípravy najneskôr však v čase schválenia konkrétneho projektu. Pre tento účel s cieľom eliminovať možné pochybenia bude pre zodpovedných pracovníkov vytvorená pracovná náplň s presným vymedzením ich zodpovedností a kompetencií, ktoré vyplývajú zo zmluvy s poskytovateľom dotácie a ním určených postupov a podmienok pre hodnotenie a monitorovanie projektov.

Vyššie uvedenými bodmi nie je dotknutá povinnosť štatutárneho zástupcu obce alebo obecných orgánov ich hlavnej zodpovednosti za všetky správne, aktuálne a úplné skutočnosti uvádzané v monitorovacích správach.

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2021 - 2027

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2024	Podľa rozhodnutia obce ako koordinátora PHRSR prípadne identifikácii spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	V súlade s plánom pre predkladanie Monitorovacích správ, Minimálne 4x ročne (kvartálne)	Kontrola – porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom (čas a zdroje – finančné, materiálové, ľudské)
Tematické hodnotenie časti PHRSR	V roku 2022	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Podľa potreby	Pri závažnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	V roku 2027	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

5.3 FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie PHRSR.

Osnova kapitoly je nasledovná:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHRSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

5.3.1 Indikatívny finančný plán

Všetky sumy uvádzané v tomto dokumente pre plánované projekty sú uvádzané hrubým odhadom. Dôvodom je nielen dlhší časový horizont, na ktorý sú tieto prostriedky plánované, ale fakt, že bez spracovania projektovej dokumentácie je nemožné vyčíslieť presnú sumu pre konkrétny projekt.

Pre projekt, kde je to možné, obec zabezpečí financovanie v rámci bežnej prevádzky samosprávy, pri náročnejších projektoch sa ráta s hlavným finančným krytím z mimorozpočtových prostriedkov obce, pričom obec ráta s nutným spolufinancovaním, pri projektoch, kde je to relevantné.

Zoznam zdrojov, aj tých potenciálnych, ktorými je možné zabezpečiť finančné krytie projektov obce sú hlavne:

- vlastné zdroje,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- financovanie z národných projektov,
- rozpočet samosprávneho kraja,
- EŠIF (európske štrukturálne a investičné fondy),
- sponzorské dary (podnikatelia či súkromné osoby),
- bankový úver.

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného PHRSR obce je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Indikatívny rozpočet – sumarizácia

	rok							Spolu (EUR)
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
Moderná a inovatívna obec	3 500 000	2 080 000	850 000	350 000	60 000	0	0	6 840 000,00
Obec atraktívna pre všetkých	990 000	825 000	495 000	165 000	330 000	330 000	165 000	3 300 000,00
Eko obec	1 372 000	343 000	343 000	343 000	343 000	343 000	343 000	3 430 000,00
SPOLU (EUR)	5 862 000	3 248 000	1 688 000	858 000	733 000	673 000	508 000	13 570 000,00

5.3.2 Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Predložená Intervenčná matica predstavuje hrubý odhad objemu finančných zdrojov potrebných na realizáciu stanovených projektových zámerov. Definitívna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie pre konkrétny projektový zámer pri zohľadnení výsledku verejného obstarávania.

Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (EUR)

Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje				Spolu
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	5 630 000	4 785 500	563 000	168 900	112 600	5 630 000
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	850 000	722 500	85 000	25 500	17 000	850 000
1.3 Podpora podnikateľov – SZČO, MSP, SHR	300 000	255 000	30 000	9 000	6 000	300 000
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce	60 000	51 000	6 000	1 800	1 200	60 000
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci	1 500 000	1 275 000	150 000	45 000	30 000	1 500 000
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry a služieb a bezpečnosti v obci	700 000	595 000	70 000	21 000	14 000	700 000
2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci	640 000	544 000	64 000	19 200	12 800	640 000
2.4 Podpora cestovného ruchu	460 000	391 000	46 000	13 800	9 200	460 000
3.1 Prevencia pred povodňami	1 430 000	1 215 500	143 000	42 900	28 600	1 430 000
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov	1 050 000	892 500	105 000	31 500	21 000	1 050 000
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam a dodržiavania čistoty v obci	30 000	25 500	3 000	900	600	30 000

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027**

3.4 Znižovanie energetickej náročnosti a podpora obnoviteľných zdrojov	200 000	170 000	20 000	6 000	4 000	200 000
3.5. Znižovanie produkcie skleníkových plynov	120 000	102 000	12 000	3 600	2 400	120 000
3.6 Zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov obce a okolitých obcí	600 000	510 000	60 000	18 000	12 000	600 000

Finančný rámec na realizáciu PHRSR

Finančný rámec na realizáciu PHRSR ako detailný prehľad finančných nárokov jednotlivých projektových zámerov, je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PHRSR na celé jeho obdobie.

5.3.3 Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Pre transparentný a nespochybniteľný výber projektov a stanovenie priorít pri ich financovaní, bola vypracovaná tabuľka pre výber projektov, ktorá je súčasťou finančnej časti. Hodnotiacim kritériom s najvyššou váhou je nielen výsledok projektu, ale aj jeho dopad – prínos pre rozvoj obce z pohľadu trvalo udržateľného rozvoja.

Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt
1	Najvyššia priorita	<ul style="list-style-type: none"> - projekty zamerané na okamžité riešenie náhlych havarijných situácií, prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty, ktorých plnenie je pre obec povinné (usmernenie na úrovni SR alebo EÚ, projekty plynúce zo zmeny legislatívy) 	
2	Vysoká Priorita	<ul style="list-style-type: none"> - projekty na predchádzanie dôsledkov prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné realizovať zo zdrojov obce - projekty smerujúce k rozvoju obce, 	<p>Projekt: Vybudovanie kanalizácie</p> <p>Projekt: Vybudovanie plynovodu v obci</p> <p>Projekt: Vybudovanie obecného vodovodu</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia</p>

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košícký Klečenov
na roky 2021 – 2027**

		<p>ktorých financovanie je možné získať zo zdrojov EÚ</p> <ul style="list-style-type: none"> - projekty, ktorých realizáciu považujú obyvatelia obce za nevyhnutnú (silná podpora miestnych obyvateľov) - Projekty ktorých plnenie je možné zaradiť pod Všeobecne záväzné nariadenia obce 	<p>verejného osvetlenia</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie miestnych cestných komunikácií</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov</p> <p>Projekt: Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci</p> <p>Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce</p> <p>Projekt: Dobudovanie a rekonštrukcia rigolov</p> <p>Projekt: Protipovodňové opatrenia</p>
3	Stredná priorita	<ul style="list-style-type: none"> - projekty, ktoré robia obec príťažlivejšou, zaujímavejšou v očiach obyvateľov, návštevníkov - projekty, ktoré sú pre obec, vhodné a podporujú rozvoj obce - projekty, na ktoré je možné získať financovanie z mimorozpočtových zdrojov a sú v súlade so rozvojovým smerovaním obce 	<p>Projekt: Optické pripojenie v obci</p> <p>Projekt: Káblová televízia v obci</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia obecného rozhlasu</p> <p>Projekt: Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia</p> <p>Projekt: Podpora individuálnej bytovej výstavby</p> <p>Projekt: Rozšírenie materskej školy</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia domu smútku</p> <p>Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí</p> <p>Projekt: Výstavba detského ihriska</p> <p>Projekt: Výstavba multifunkčného ihriska</p> <p>Projekt: Revitalizácia zelených plôch</p> <p>Projekt: Výstavba cyklotrasy a náučných chodníkov</p> <p>Projekt: Zvelaďovanie kultúrnych pamiatok v obci</p>

			<p>Projekt: Vodozadržné opatrenia</p> <p>Projekt: Vybudovanie zberného dvora</p> <p>Projekt: Vybudovanie kompostoviska na biologický odpad</p> <p>Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí</p> <p>Projekt: Znižovanie energetickej náročnosti a podpora energetickej sebestatočnosti obce a jej obyvateľov</p> <p>Projekt: Výstavba zariadení na využitie vybraných druhov obnoviteľných zdrojov energie</p> <p>Projekt: Zvyšovanie atraktivity a dostupnosti nízkoemisnej verejnej/osobnej dopravy a nemotorovej dopravy</p> <p>Projekt: Realizácia informačných aktivít v oblasti ochrany životného prostredia</p>
4	Nízka priorita	<ul style="list-style-type: none"> - projekty, ktorých prínos pre rozvoj obce je minimálny - projekty bez silnej podpory obyvateľov obce - projekty na základe nepresne zadefinovaných projektových úvah bez jasného cieľa 	<p>Projekt: Modernizácia autobusových zastávok</p>

Na základe vyššie uvádzanej tabuľky pre výber projektov, ktorá stanovuje kritéria pre výber projektov obce Košický Klečenov, sa v nasledujúcom programovom období plánuje zrealizovať celkovo 32 projektov, pričom 10 projektov má vysokú prioritu, 21 projektov bude realizovaných ako projekty so strednou prioritou a 1 projekt s nízkou prioritou. Tabuľka je však iba rámcovým prehľadom pripravovaných projektov a je otvorená ďalším úpravám a doplneniam. Približuje projektové zámery obce, avšak finálna verzia predkladaných projektov bude vždy závislá na finančných možnostiach obce, podmienok konkrétnych výziev a pokynov poskytovateľov.

6. Riziká implementácie a ich prevencia

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené možné riziká súvisiace s prípravou, schvaľovaním a riešením nástrojov (projektov) a odhadnutý ich dopad na projekt a jeho kvalitu ako aj uvedené spôsoby a postupy eliminácie rizík.

Popis rizika	Väzba rizika na cieľ resp. nástroj implementácie PHRSR	Zhodnotenie významnosti rizika	Opatrenie na zníženie rizika	Spôsob monitorovania rizika	Zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrenia
Schválenie a podpísanie projektu v neskoršom ako avizovanom termíne	Skrátenie doby realizácie projektu	Stredný	Naplánovanie dostatočnej časovej rezervy. Od podania projektu po schválenie projektu, podpísanie zmluvy a začiatok riešenia sa uvažuje s periódou 6 mesiacov.	Dôsledné plánovanie vychádzajúce zo skúseností a poznania vlastných zdrojov	obecný úrad, starosta obce
Nedostatky vo finančných tokoch všetkých zainteresovaných	Ohrozenie realizácie projektu zo strany dodávateľov	Stredný	Dohoda s dodávateľom prác, tovarov a služieb na 90 dňovej splatnosti faktúr.	Finančné plánovanie, komunikácia k finančnému plneniu všetkých zainteresovaných	obecný úrad, starosta obce
Stabilita personálneho zabezpečenia projektu zo strany všetkých zainteresovaných	Ohrozenie plánovaných výsledkov aktivity	Nízky	Do projektu je navrhnutý vysoko profesionálny tím pracovníkov. Navrhovaný počet osôb v projekte vychádza z doterajších skúseností obce s realizáciou obdobných	Dôsledné plánovanie vychádzajúce zo skúseností a poznania vlastných zdrojov	obecný úrad, starosta obce

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027**

			nástrojov / projektov.		
Nezvládnutie projektu po riadiacej stránke - neukončenie projektu v stanovenom termíne	Nepreplatenie výdavkov zo strany kontraktáčného orgánu, ohrozenie dokončenia projektu	Nízky	Navrhnutá dostatočná časová rezerva.	Dôsledné plánovanie, priebežná kontrola a vyhodnocovanie dosiahnutých míľnikov a špecifických cieľov	obecný úrad, starosta obce
Nedodržanie zmluvných podmienok zo strany dodávateľov služieb a tovarov	Ohrozenie realizácie projektu, ohrozenie plánovaných výsledkov projektu	Stredný	Výber najvhodnejšieho dodávateľa cestou transparentného verejného obstarávania je zárukou výberu spoľahlivého partnera /dodávateľa/.	Kontrola procesu poverenou osobou	obecný úrad, starosta obce
Neúspešné VO alebo potreba opakovať verejné obstarávanie	Časový posun, ohrozenie termínu ukončenia projektu	Nízky	Verejné obstarávanie bude zabezpečené osobou spôsobilou vo verejnom obstarávaní. (externé zdroje)	využitie externých odborníkov v procese prípravy projektu	obecný úrad, starosta obce, externý partner
Riziká politické a legislatívne	Možné ohrozenie realizácie projektu	Nízky	Dôsledná znalosť legislatívnych noriem. Prioritný záujem obce a partnerov na realizácii projektu.	znalosť legislatívy, využitie externých odborníkov v procese prípravy projektu	obecný úrad, starosta obce, externý partner
Nezvládnutie projektu po technickej stránke	Ohrozenie dosiahnutia plánovaných výsledkov projektu	Nízky	obec disponuje potrebným technickým vybavením, ktoré bude po dobudovaní umožňovať	dôsledné plánovanie a priebežný monitoring	obecný úrad, starosta obce

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košícký Klečenov
na roky 2021 – 2027**

			generovanie plánovaných výstupov.		
Nedostatok disponibilných kapacít	Ohrozenie postupu prác na projekte, ohrozenie harmonogramu a plánovaných výsledkov projektu	Stredný	obec vyčlení dostatok disponibilných kapacít s možnou alternáciou pracovníkov pri odbornom dozeraní a kontrole implementácie.	dôsledné plánovanie a priebežný monitoring	obecný úrad, starosta obce
Riziko nezájmu občanov o projektové dianie	Efektívna správa obce s využitím nástrojov pri plánovaní a implementovaní stratégií rozvoja	Stredné	Transparentný prístup vedenia obce k obyvateľom postavený na aktívnom postoji obce, smart nástroje	Monitoring zapájania sa obyvateľov do účasti na verejnom živote, priebežné vyhodnocovanie a zlepšovanie procesu	obecný úrad, starosta obce, obecné zastupiteľstvo
Riziko úbytku obyvateľov	Obec atraktívna pre život	Nízke	Osveta, v spojení s realizáciou nástrojov príslušného strategického cieľa	Monitoring stavu kvality života v obci, dotazníky a smart nástroje pre komunikáciu s obyvateľmi	obecný úrad, starosta obce

Pre nastavenie riadenia rizík je vhodné v prípade závažnosti a početnosti rizík vytvoriť plán riadenia rizík, ako uvádza tabuľka vyššie. Základnými bodmi tohto postupu sú:

- identifikovanie možných rizík tvorby PHRSR resp. jeho aktualizácie,
- zhodnotenie ich významnosti,
- návrh opatrení na zníženie rizík a zodpovednosti za ich realizáciu,
- návrh postupov monitorovania a priebežného hodnotenia rizík.

Platí však, že základom pre zníženie rizík je už ich zohľadnenie pri ich identifikácii.

7. Riadenie implementácie

Názov štruktúry kontroly implementácie PHRSR	Úlohy a kompetencie v rámci implementácie PHRSR		
Obecné Zastupiteľstvo	Úlohy a kompetencie : <ul style="list-style-type: none"> bude schvaľovať PHRSR, vyjadruje sa k procesu monitoringu, priebežne prehodnocuje a v prípade potreby aktualizuje PHRSR 		
Hlavný kontrolór obce	Úlohy a kompetencie : <ul style="list-style-type: none"> zabezpečuje kontrolu plnenia zadefinovaných cieľov, zabezpečuje finančnú kontrolu (finančné krytie, súlad projektových rozpočtov s aktuálnym PHRSR obce) 		
Názov štruktúry riadenia implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Riadiaci výbor	5 členov – zástupca starostu obce a poslanci Obecného zastupiteľstva	Rozhoduje o začatí prípravných prác, presadzuje, zadáva úlohy, lobuje smerom k nadriadeným orgánom a zabezpečuje všeobecnú podporu realizácie plánu	Zasadá minimálne kvartálne alebo ak nutné, (členovia výboru budú menovaní po schválení PHRSR). Riadiaci výbor svoju činnosť môžu spustiť po menovaní. Dôležité: Zloženie výboru musí byť / bude vystavané tak, aby každý člen v rámci obce zohrával významnú úlohu v aktívnom živote obce (tým sa zabezpečí jeho schopnosť zasiahnuť pri realizácii a predchádzať tak vzniku problémov a možných odchýlok od plánu.)
Gestor	starosta obce	V príprave: Rozhoduje o začatí prípravných prác na	Gestor PHRSR je najvyšší reprezentant realizácie PHRSR do vnútra obce aj smerom navonok, teda vo vzťahu k

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027**

		základe predchádzajúceho súhlasu zastupiteľstva obce, V procese: Koordinuje všetky zložky zodpovedné za implementáciu PHRSR	nadriadeným orgánom - Vedie riadiaci výbor, zvoláva a vedie jeho zasadnutie.
Názov výkonnej štruktúry v procese implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Koordinátor tvorby stratégie (Koordinátor prípravných prác)	Pozícia obsadená externým dodávateľom	Koordinuje činnosti smerujúce k tvorbe dokumentu, spracováva dokument na základe dát z participatívneho procesu tvorby, metodicky usmerňuje proces kreovania PHRSR	Je poradným orgánom v procese tvorby. Usmerňuje a koordinuje činnosti tak, aby proces aj výsledok boli v súlade s metodikou a platnou legislatívou.
<p>Poverenie koordinátora prípravných prác obce Košický Klečenov bude jasne a jednoznačne formálne komunikované, aby bola zaistená transparentnosť a nevznikli pochybnosti o jeho osobe a jeho právomociach.</p> <p>Poverenie koordinátora prípravných prác od gestora bude mať / má písomnú formu a je/bude dostupné ďalším stranám, ktoré budú zapojené do prípravy tvorby stratégie vrátane verejnosti</p>			
Prípravný tím + logistický tím	Zamestnanci obecného úradu	V príprave: Pripravuje podklady na rozhodnutie o aktualizácii, resp. o spracovaní nového PHRSR V procese: Podieľajú sa na plnení realizácie jednotlivých úloh nástrojov, zabezpečuje činnosti spojené	Pripravuje podklady a zabezpečuje práce spojené s implementáciou a hodnotením PHRSR.

		s monitoringom PHRSR. Zároveň administratívnu podporu a zabezpečuje technicko – obslužné činnosti.	
--	--	--	--

8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR

8.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia

Odporúčania pre nižšie úrovne strategického riadenia

Nakoľko predkladaný dokument (PHRSR obce) je sám programom na najnižšom stupni verejnej správy, nie je možné z neho odvádzať odporúčania pre nižšie stupne riadenia.

Odporúčania pre nadradené úrovne strategického riadenia

Pri tvorbe a aktualizácii PHRSR obce Košický Klečenov boli zohľadňované strategické dokumenty nadradenej úrovne. Pri aktualizácii strategických dokumentov vyšších úrovni na obdobie niekoľko rokov je potrebné prihliadať na konkrétne plány jednotlivých obcí, pretože práve tie dokážu – na základe poznania skutočných potrieb svojich obyvateľov – detailne reflektovať aktuálne problémy, ktoré je potrebné aj aktuálne riešiť. Zovšeobecňovanie konkrétnych problémov napr. malých obcí na úroveň regiónu totiž neodzrkadľuje vždy skutkový stav v konkrétnej obci.

8.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty

V procese implementácie PHRSR sa môžu objaviť problémy, ktoré následne ovplyvnia dosiahnutie vízie a naplnenie zadaných cieľov a celkovú efektívnosť implementácie. Možnosť výskytu týchto problémov predstavuje riziko pre naplnenie stratégie, preto je potrebné pomenovať potenciálne problémy ešte pred tým ako sa vyskytnú, a pripraviť postupy na zníženie ich výskytu resp. na minimalizáciu ich dopadov. Jedným z kľúčových prostriedkov na elimináciu rizika je definovanie a poznanie právomocí subjektov zapojených do procesu realizácie, spolu s odporúčaniami a požiadavkami na partnerské a spolupracujúce subjekty.

Tím pre koordináciu tvorby navrhne postup na zníženie rizík už pri formulovaní PHRSR a to voľbou stratégie, vhodných nástrojov a následne pri jej implementácii. Základom pre zníženie rizík je už ich zohľadnenie pri ich identifikácii.

V tomto kroku sa nastavujú mechanizmy rozhodovacích a schvaľovacích procesov a to najmä kompetencie a pravidlá:

- monitoringu a hodnotenia plnenia úloh a výstupov implementácie PHRSR,
- operatívneho riadenia implementácie (koordinácie prác, komunikácia, riadenie využitia zdrojov a

operatívne rozhodnutia),

- adaptácie a zmien stratégie na základe výstupov procesu monitorovania,
- manažmentu rizík

Tabuľka nižšie uvádza prehľad odporúčaní a požiadaviek na partnerské a spolupracujúce subjekty.

č.	Názov partnera	Prehľad odporúčaní a požiadaviek
1	Obecný úrad obce Košický Klečenov	- vytvára zázemie (technické a administratívne) pre koordináciu, implementáciu a monitoring PHRSR
2	Aktívni občania – obyvatelia obce	- aktívny prístup a angažovanosť pri realizácii jednotlivých nástrojov
3	Subjekty z cestovného ruchu v okrese/regióne	- poradenstvo a spolupráca pri implementácii nástrojov, podľa podielu zapojenia do konkrétneho nástroja
4	Externí poradcovia – poradensko - konzultačné agentúry	- Odborné poradenstvo a spolupráca vedúca k získaniu nenávratných finančných príspevkov
5	Susediace obce v rámci okresu/ regiónu	- spolupráca pri projektoch presahujúcich územie obce
6	Orgány regionálnej samosprávy	- profesionálny a ústretový prístup pri schvaľovacích a povoľovacích konaniach - spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov
7	Orgány štátnej správy	- profesionálny a ústretový prístup pri schvaľovacích a povoľovacích konaniach - spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov.

8.3. Záverečná správa

Na základe analýzy vykonanej pre účely tohto dokumentu je zrejmé, že hlavným problémom obce Košický Klečenov je neustály pokles počtu obyvateľov, nízky počet podnikateľských príležitostí či formy samozamestnania v obci, z čoho plynie vysoká miera dochádzky do zamestnania mimo obec.

Ďalšími problémami sa javia mobilita mladých ľudí, štrukturálna zaostalosť územia a celkový vidiecky charakter územia (čo nie je nutné vnímať vždy len ako negatívum). Uvedené problémy obmedzujú samotné možnosti obce ovplyvniť svoju východiskovú situáciu. Výrazným progresom pre obec je však dobudovanie chýbajúcej technickej a sociálnej infraštruktúry.

V rámci predkladaného dokumentu sa bude obec snažiť o zlepšenie a skvalitnenie stavu občianskej a technickej vybavenosti, čo v dlhodobom horizonte môže pomôcť k vytvoreniu predpokladov pre nárast počtu obyvateľov.

Vypracované súbory nástrojov vo forme tu uvádzaných návrhov projektov, môžu prispieť k novým podnikateľským a investičným príležitostiam obce spojenými s tvorbou nových pracovných miest v obci.

Podstatné je, aby bolo zachované smerovanie obce navrhnuté v tomto dokumente, ktoré vzniklo na základe východiskovej situácie, (nadväzujúc na výstupy PRO 2015 – 2021), na základe definovaných potrieb obyvateľov so zapojením širokej verejnosti a na základe konsenzu všetkých zúčastnených partnerov.

PHRSR nie je fixným dokumentom pre nadchádzajúce obdobie, je možné ho v čase odôvodnene upravovať a aktualizovať. Ak sa do budúcnosti objaví nová spoločenská potreba, ktorá sa pretaví do nového nástroja PHRSR, teda projektu, bude musieť prejsť štandardizovanou procedúrou prípravy a pripomienkovania, aby sa následne zaradil do aktualizovaného programu.

A aj keď najväčšia váha zodpovednosti pri plánovaní rozvoja obce sa kladie na čelných predstaviteľov obce, je na všetkých aktéroch podieľajúcich sa na plánovaní, aby naplnením svojho „balíka úloh“ prispeli k napĺňaniu vytýčených cieľov v snahe zlepšiť kvalitu života obyvateľov obce Košický Klečenov.

9. Využitie literárne zdroje

1. Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja
2. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja
3. Agenda 2030
4. Návrh partnerskej dohody 2021 – 2027

10. Prílohy

Príloha č. 1 - Vstupné analýzy pre analytickú časť

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

História obce

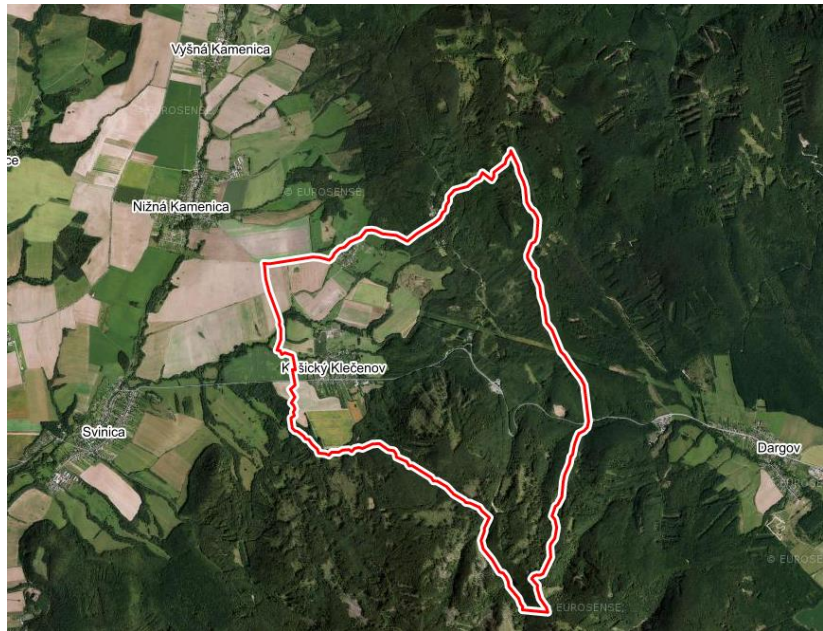
Prvú písomnú zmienku o obci Košický Klečenov poznáme z roku 1384. Podľa nej bola dedina v majetku Jána, syna Petheucha zo Svinice ešte pred jeho smrťou. Potom, ešte pre rokom 1384, kráľovná Alžbeta darovala Jánove majetky päťkostolnému biskupovi Valentínovi. Písomná zmienka z roku 1390 pojednáva o ďalšej zmene vlastníckych pomerov, keď z poverenia kráľa Žigmunda Luxemburského Košický Klečenov prešiel spolu s celým panstvom Svinica do majetku Peréniovcov. V roku 1427 sa Košický Klečenov spomína ako vyvinutá dedina. V tom čase mala 10 port. Porta je brána do dvora hospodárskej usadlosti, ktorou môže prejsť naložený voz ťahaný koňmi. Vtedy sa nepočítali obyvatelia, ale porty. Všeobecne sa dnes ráta s tým, že v jednej takejto usadlosti žilo minimálne sedem ľudí (včítane služobníctva hospodára), takže v danom roku žilo v Košickom Klečnove minimálne 70 obyvateľov. Potom nastala zmena, kedy sa obec zmenila na malú osadu, prípadne možno i na čas zanikla. V rokoch 1552, 1553, 1564 a 1565 tu totiž nebola ani jedna porta. Pokiaľ tu ľudia žili, tak len v chudobných malých domoch, nenachádzalo sa tu žiadne hospodárske sídlo. Ešte v roku 1564 patrila obec Peréniovcom, ale svadbou ich dcéry Alžbety s Františkom Drugethom prešla do majetku Drugethovcov z Humenného. Práve v tom čase môžeme vidieť zmeny v osídlení, pretože podľa záznamu z roku 1570 tam stáli už tri porty (hospodárske usadlosti) a žili dvaja želiari. V roku 1598 tu stálo deväť domov. V roku 1601 prešiel Košický Klečenov do vlastníctva panstva Trebišov. V tom čase sa uvádza, že obec bola rusínska – pravoslávna. Je teda možné, že nové obyvateľstvo a tu usadilo na základe valaského práva. Daňové záznamy z roku 1630 uvádzajú, že Košický Klečenov zaplatil daň za pol porty od gazdov i želiarov. V tom čase to teda bola iba malá osada. Aj v roku 1720 tu existovalo iba päť domácností, ale v roku 1722 ich už bolo jedenásť. Lexikón z roku 1773 uvádza, že sa v dedine rozprávalo prevažne po slovensky. Záznamy z roku 1822 dokladujú, že sa v Košickom Klečnove nachádzalo už 28 domov, v ktorých žilo 222 obyvateľov. Z poľnohospodárstva sa venovali najmä pestovaniu ovsa a živili sa tiež ako furmani. Podľa sčítania obyvateľov v roku 1900 sa až 93,8 % obyvateľov hlásilo ku Slovákom.

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

Územie obce

Obec Košický Klečenov sa nachádza asi 25 km východne od Košíc pri ceste E 50. Administratívne patrí do okresu Košice-okolie v Košickom samosprávnom kraji. V strede obce je nadmorská výška 324 metrov. S Košickým Klečenovom splynula aj dedina Borda, ktorá má nadmorskú výšku 370 metrov. V hornatom

obecnom chotári Slanských vrchov sa nadmorská výška pohybuje od 290 do 659 metrov. Obec a jej bezprostredné okolie, Pamätník víťazstva a exteriérová expozícia vojnovnej techniky, bývalé kúpele Borda či nádherné lesy Slanských vrchov /časti Mošník a Bogota/ ponúkajú mnoho ďalších turistických zaujímavostí a desiatky kilometrov trás pre peších aj cykloturistov.

Demografická charakteristika obce

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje niekoľko ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra obyvateľstva je výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených (pôrodnosť, úmrtnosť) alebo mechanických (sťahovanie) a sú statickými charakteristikami populácie. Predstavujú základné fakty na podporu rozhodovania v súvislosti s rozvojom ľudskej spoločnosti. Je dôležité vymedziť demografické trendy a v rámci nich aj náboženskú, národnostnú a vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva. K základným demografickým ukazovateľom patrí aj dynamika obyvateľstva, ktorá sa vyjadruje prirodzeným a migračným pohybom. Tabuľka č. 1 uvádza vývoj počtu obyvateľov za posledných 10 rokov. V sledovanom období (2012 – 2021) sa počet obyvateľov mierne kolísal. Demografická krivka vykazuje klesajúci i rastúci trend. V súčasnej dobe je stav obyvateľstva v obci 300.

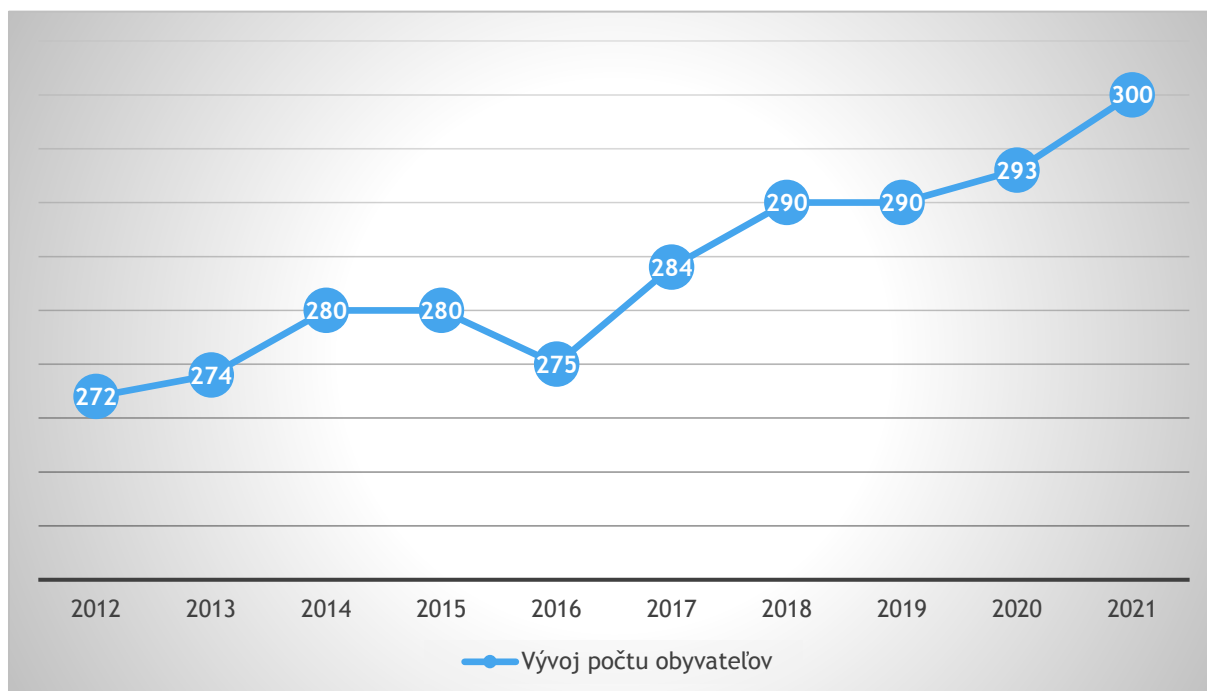
Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci v období od 2012 do 2020

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
počet obyvateľov k 31.12.	272	274	280	280	275	284	290	290	293	300
celkový prírastok/úbytok	-3	+2	+6	0	-5	+14	+6	0	+3	+7

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Dôležitou charakteristikou ľudských zdrojov je veková štruktúra obyvateľstva v kategóriách predproduktívny (0-14 rokov), produktívny (15-65 rokov) a poproduktívny vek (65 a viac rokov). Veková štruktúra je základným ukazovateľom pre posúdenie budúceho vývoja populácie. Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, konkrétne 207 obyvateľov. Najmenší podiel na obyvateľov pripadá v poproduktívnom veku, t. j. 42 obyvateľov. Uvedené údaje dokumentuje tabuľka č. 2 a graf.

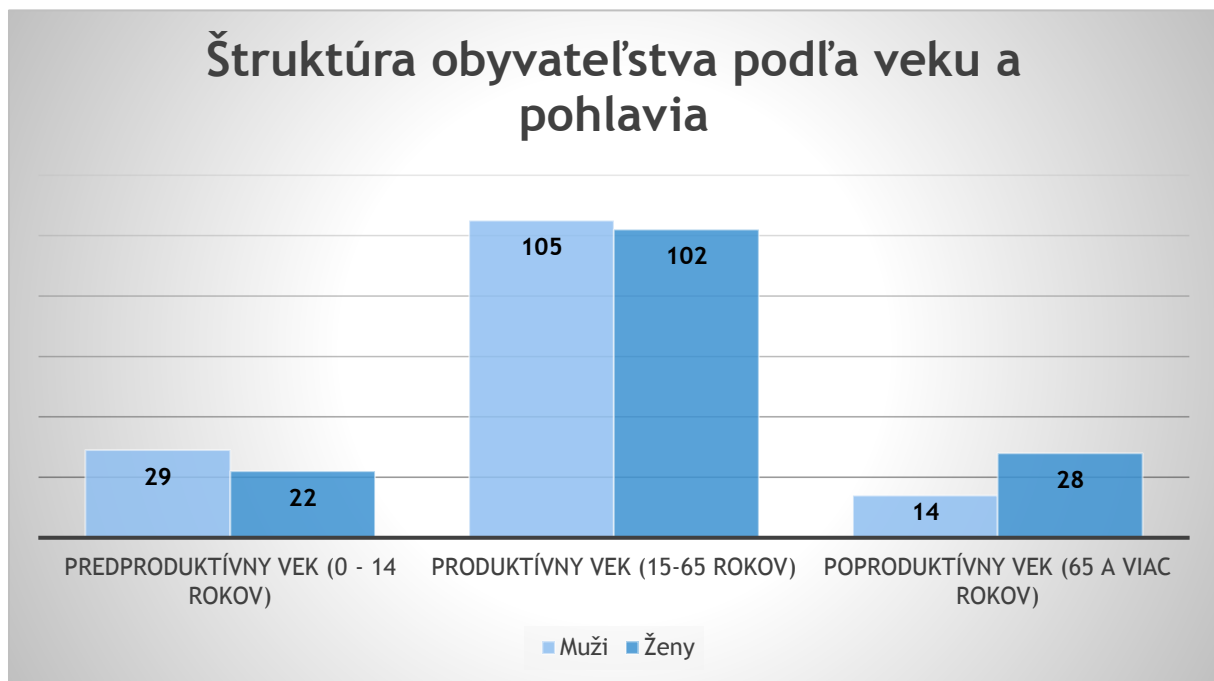
Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

Tabuľka 2 Veková štruktúra obyvateľstva

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA	MUŽI	ŽENY	SPOLU
predproduktívny vek (0-14 rokov)	29	22	51
produktívny vek (15-65 rokov)	105	102	207
poproduktívny vek (65 a viac rokov)	14	28	42

Zdroj: zdroj, obec vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Podľa výsledkov sčítania môžeme obyvateľstvo hodnotiť aj z hľadiska národnostnej štruktúry. Na základe údajov uvedených v tabuľke č. 3 možno vidieť, že obyvatelia slovenskej národnosti prevládajú v obci Košický Klečenov, nakoľko až 99 % občanov sa hlási k tejto národnosti.

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

Tabuľka 3 Národnostná štruktúra obyvateľov

NÁRODNOSŤ	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
slovenská	299	99
česká	1	1

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva v obci rôznorodá. K veriacim sa hlási 96 % obyvateľstva obce a bez vyznania sú 4 % občanov. Z uvedenej štatistiky vyplýva že dominantným náboženstvom v obci Košický Klečenov je rímskokatolícka cirkev, ku ktorej sa hlási 47 % počtu obyvateľov. Druhým výrazným náboženstvom v obci je gréckokatolícka cirkev (39 %).

Tabuľka 4 Náboženská štruktúra obyvateľstva

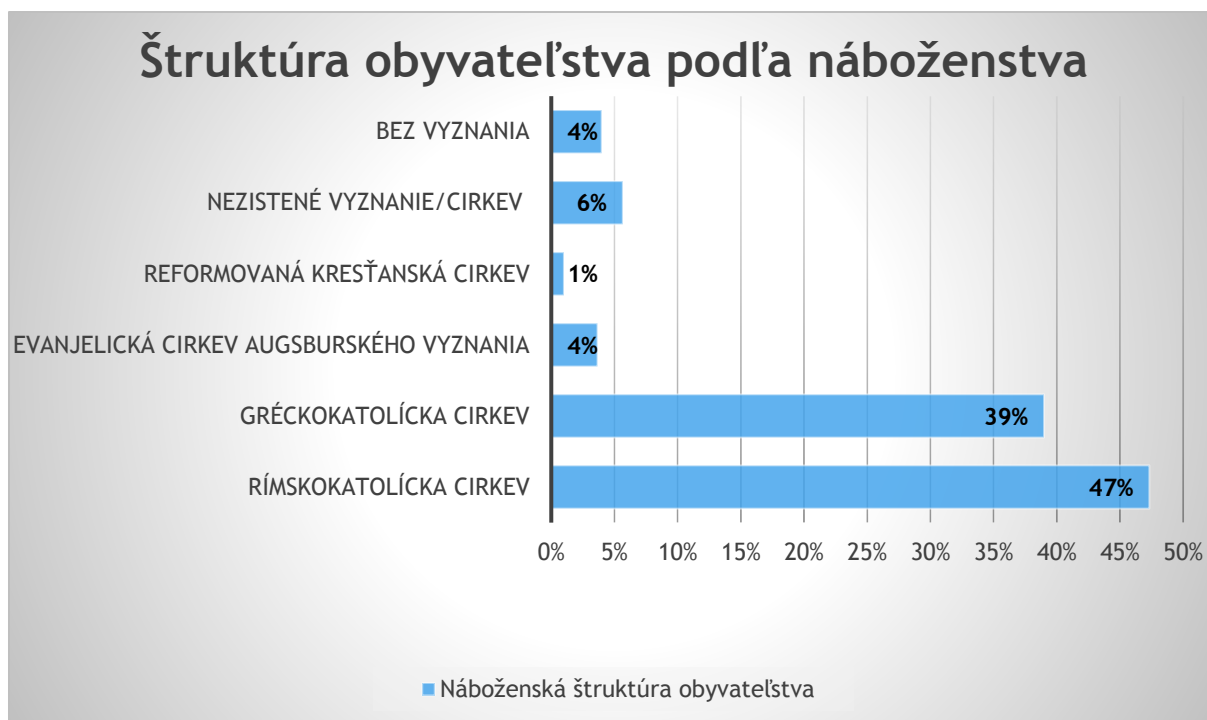
NÁBOŽENSTVO	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
-------------	---------------------	------------

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

rímskokatolícka cirkev	142	47
gréckokatolícka cirkev	117	39
evanjelická cirkev augsburského vyznania	11	4
reformovaná kresťanská cirkev	1	1
nezistené vyznanie/cirkev	17	6
bez vyznania	12	4

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Úroveň vzdelanosti populácie sa v súčasnej etape socioekonomického rozvoja stáva jedným z predpokladov, ktoré významným spôsobom vplyvajú na celkovú rozvoja schopnosť územia. Vzdelanie je jednou z možností ako si na pracovnom trhu zaistiť lepšie pracovné príjmy, nižšiu možnosť straty zamestnania alebo nižšiu mieru ohrozenia dlhodobou nezamestnanosťou. Predmetné územie má vidiecky charakter, čo sa odráža aj na

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva, kde najvyššie dosiahnuté vzdelanie je prevažne stredné odborné vzdelanie. Podiel osôb s vysokoškolským vzdelaním je 12,67 % z počtu obyvateľov, u ktorých je známe najvyššie ukončené vzdelanie.

Tabuľka 5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

NAJVYŠŠIE DOSIAHNUTÉ VZDELANIE	POČET OBYTATEĽOV	PODIEL V %
základné vzdelanie	32	10,67
SOU vyučený	15	5,00
SOU bez maturity	50	16,67
SOU s maturitou	34	11,33
stredné odborné vzdelanie	61	20,33
Gymnázium	5	1,67
vysokoškolské - 1. stupeň (bakalárske)	7	2,33
vysokoškolské - 2. stupeň (Mgr., Ing., Dokt.)	29	9,67
vysokoškolské - 3. stupeň (doktorandské)	2	0,67
bez udania školského vzdelania	65	21,67

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaraďujeme aj zamestnanosť obyvateľstva. Na základe zmapovania zamestnanosti možno posúdiť, koľko obyvateľov v obci je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko je dôchodcov a aká vysoká je nezamestnanosť v obci. Prevažnú väčšinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria osoby v produktívnom veku. Tabuľka č. 6 znázorňuje podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci.

Tabuľka 6 Ekonomická štruktúra obyvateľstva

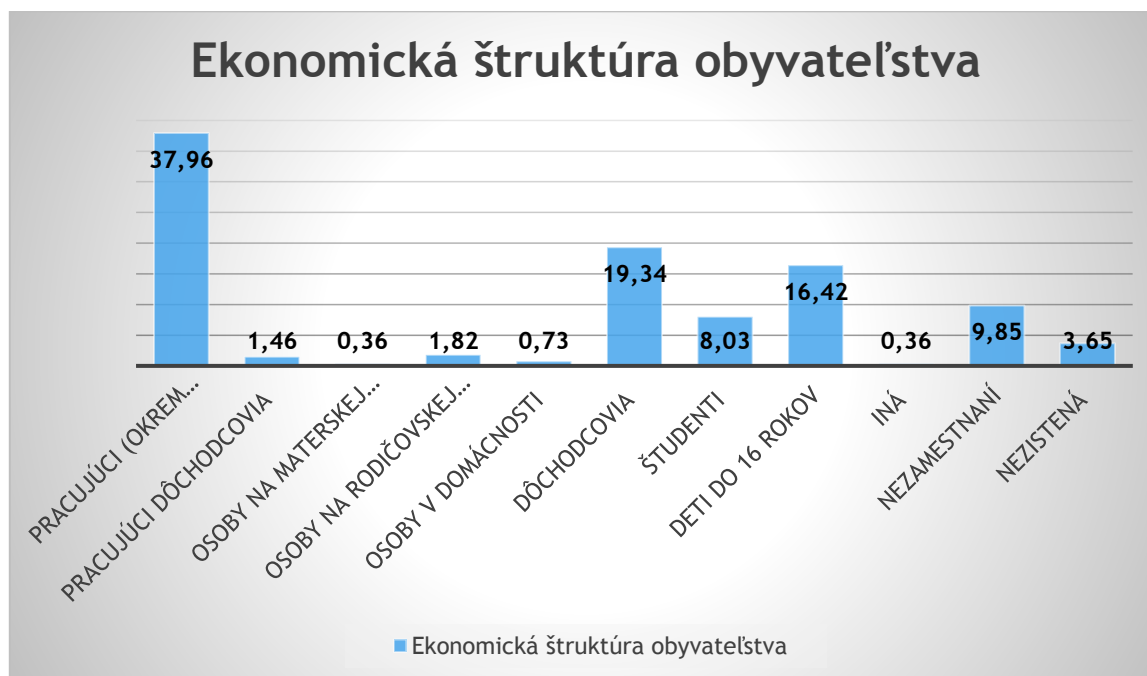
EKONOMICKÁ AKTIVITA	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
pracujúci (okrem dôchodcov)	104	37,96
pracujúci dôchodcovia	4	1,46
osoby na materskej dovolenke	1	0,36

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

osoby na rodičovskej dovolenke	5	1,82
osoby v domácnosti	2	0,73
dôchodcovia	53	19,34
študenti	22	8,03
deti do 16 rokov	45	16,42
iná	1	0,36
Nezamestnaní	27	9,85
nezistená	10	3,65
z toho ekonomicky aktívni	136	49,64

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

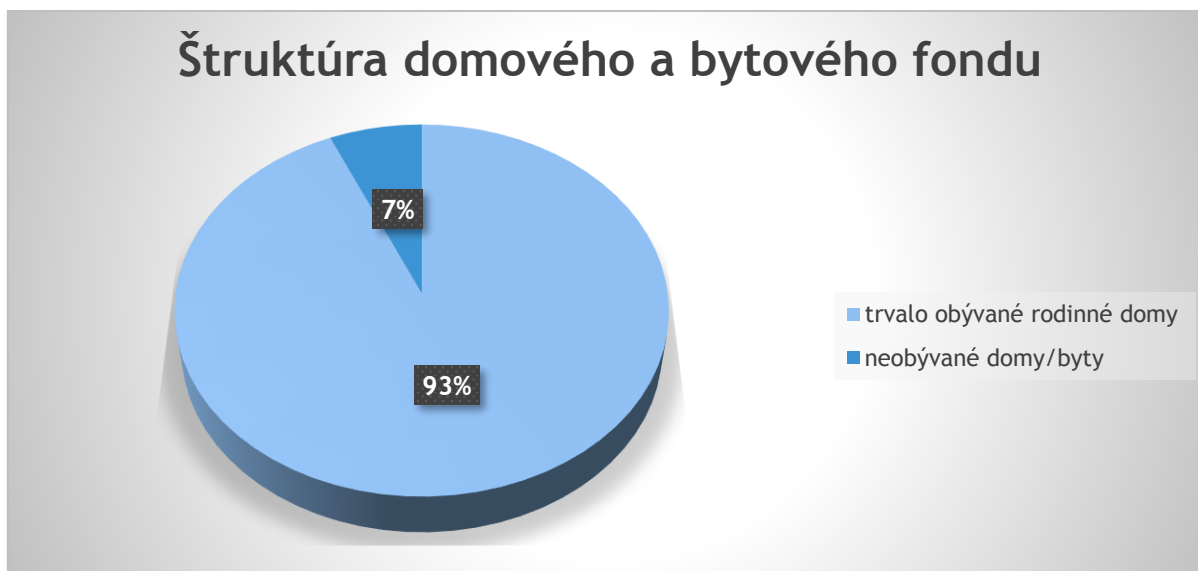
Štruktúra domového a bytového fondu

Prevažná väčšina obyvateľov obce Košický Klečenov býva v tradičných rodinných domoch. Celkový počet trvalo obývaných rodinných domov je 141, pričom neobývaných je 10. Rodinné domy sú v dobrom stave.

Tabuľka 7 Stav domového fondu obyvateľov v obci

STAV BYTOVÉHO A DOMOVÉHO FONDU	POČET
trvalo obývané rodinné domy	141
trvalo obývané bytové domy	0
neobývané domy/byty	10
s nezistenou obývatel'nosťou	0
CELKOM	151

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

Sociálna infraštruktúra

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia z oblasti administratívy a kultúry, športové zariadenia, školské a sociálne zariadenia. Úroveň občianskej vybavenosti je ovplyvňovaná charakterom obce, veľkosťou obce, počtom jej obyvateľov, návštevníkov a ich potrebami.

Z administratívnych budov sa v obci nachádza obecný úrad, ďalej má obec vybudovaný dom smútku s cintorínom. V rámci kultúrneho vyžitia sa v obci nachádza aj budova kultúrneho domu, ktorá bola komplexne rekonštruovaná, aby poskytla priestor na kultúrno-spoločenské akcie. Pravidelné organizovanie spoločenských podujatí pozitívne vplýva na sociálno-kultúrny rozvoj obce a utužovanie medziľudských vzťahov.

V nasledujúcej tabuľke je prehľadne uvedená občianska vybavenosť v obci.

Občianska vybavenosť v obci	ÁNO/NIE
Kultúrny dom	ÁNO
Dom smútku	ÁNO
Cintorín	ÁNO
Kostol	ÁNO
Materská škola	ÁNO
Základná škola	NIE
Stredná škola	NIE
Školské ihrisko	ÁNO
Futbalové ihrisko	ÁNO
Ihriská (iné)	NIE
Športová hala	NIE

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

Telocvičňa	NIE
Kúpalisko (umelé, prírodné)	NIE
Zimný štadión (otvorený, krytý)	NIE
Domov dôchodcov	NIE
Knižnica	NIE
Pošta	NIE
Hotely, motely, penzión	ÁNO
Turistické ubytovne	NIE
Iné zariadenia cestovného ruchu	NIE
Pohostinstvo	NIE
Obchod, predajne	NIE
Hasičská zbrojnica	NIE
Zdravotné stredisko	NIE
Obecný rozhlas	ÁNO

Zdravotnícke a sociálne zariadenia

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko. Zdravotnú starostlivosť obyvatelia vyhľadávajú v obci Bidovce, prípadne v Košiciach. Na rovnakej úrovni je to aj v rámci sociálnych služieb, ktorých rozvoj je podmienený, veľkosťou obce a počtom obyvateľom. Sociálne služby vyhľadávajú obyvatelia (najmä seniori) v meste Košice.

Školské zariadenia

V Košickom Klečenove majú možnosť deti v predškolskom veku navštevovať materskú školu. Iné vzdelávacie centrá sa v obci nenachádzajú. Školopovinné deti dochádzajú

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

za vzdelaním do susedných obcí. Najbližšie základné školy sú v obci Bidovce, Nižná Kamenica a Svinica. Za stredoškolským a vysokoškolským vzdelaním chodí mládež do Košíc.

Športoviská

V rámci športového vyžitia obyvateľa obce, predovšetkým deti a mládež, nemajú k dispozícii multifunkčné športové plochy, ktoré by poskytovali priestor na rôzne športové aktivity.

Služby

Obec Košický Klečenov je vybavená službami jednoduchého charakteru a to obchodmi s rozličným tovarom. Mnohé služby nie sú priamo v obci dostupné. V areály materskej školy sa nachádza školské ihrisko.

Potenciál rozvoja cestovného ruchu

V katastrálnom území obce Košický Klečenov sa nachádzajú nasledovné prírodné a kultúrne a prírodné pamiatky:

Areál pamätníka Oslobodenia a víťazstva - Dargov

Pri oslobodzovaní našej vlasti, koncom novembra 1944 prenikli jednotky Sovietskej armády do oblasti Ondavskej nížiny a k rieke Ondave, ktorú prekročili na niekoľkých miestach. Tu, na prelome Dargovského priesmyku, sa koncom roku 1944 a začiatkom roku 1945 vytvoril základ jedného z víťazných bojov Sovietskej armády za našu slobodu. Sedem týždňov trvajúce boje vojsk 1. gardovej armády 4. ukrajinského frontu pod vedením generálplukovníka Grečka o prechod cez Dargovský priesmyk sa svojou intenzitou rovnajú bojom pri prechode cez Karpaty. 17. januára tieto vojská vyhnali nmcov z obranných pozícií a zvíťazili v boji o Dargovský priesmyk. Vyše 20 000 vojakov Sovietskej armády tu položilo svoje životy. Víťazstvo sovietskych vojsk v Dargovskom priesmyku a vďaka ľudu východného Slovenska za oslobodenie, symbolizuje pamätník Oslobodenia a víťazstva, odhalený v roku 1955 na počesť 10. výročia oslobodenia našej vlasti Sovietskou armádou. Súsošie je dielom akademického sochára Vojtecha Löfflera z Košíc a symbolizuje zvítanie sa sovietskeho samopalníka s východoslovenským robotníkom a roľníkom. Pamätná sieň bojovej slávy, ktorá umocňovala neobyčajné zážitky všetkých návštevníkov je momentálne

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

neprístupná. Na mieste krutých bojov v Dargovskom priesmyku bol v rokoch 1954-55 postavený Pamätník víťazstva /autori V. Löffler a B. Janský/ a v r. 1957 založený Ružový sad, v ktorom bolo na počesť obetí týchto bojov vysadených 21 000 ruží.

Expozícia vojenskej techniky

Súčasťou Pamätníka víťazstva je aj exteriérová expozícia ťažkej vojenskej techniky Sovietskej armády /tank /T 34/85, samohybné delo SU-100 a ďalšie /pri bufete na parkovisku Pamätníka víťazstva a pri vstupe do obce Dargov z Dargovského priesmyku /ďalšia vojenská technika je vystavená pri pamätníku v obci Skároš/.

Hrádok

Obdivovateľom geologických zaujímavostí je doporučené navštíviť jedinečnú geologickú raritu, ktorá sa nachádza v katastri obce Košický Klečenov - relikv podmorskej sopky. Je situovaná severozápadne od obce na mytologicky výraznej vyvýšenine zvanéj Hrádok. Na jej severozápadnej strane sú v početných odkryvoch viditeľné vulkanické tufy, ktoré tvoria relikv podmorskej sopky. Zachovaný je aj prírodný systém sopky vyplnený andezitom.

Osada Borda

Súčasťou obce Košický Klečenov je aj osada Borda, ktorá bola v minulosti samostatnou dedinou. Po prvý raz sa o nej dozvedáme v r. 1384, keď po smrti Jána, syna Petheucha zo Svinice, pripadlo svinické panstvo, ku ktorému patrila aj Borda, Valentínovi, päťkostolnému biskupovi a jeho príbuzným. Vtedy sa uvádza ako possessio Bardafalua, teda ako dedina, čo sa vyjadruje v jej názve označením "falva". Ešte aj v r. 1487 vystupuje Borda ako dedina spolu s ostatnými dedinami v okolí, ale viac sa už o nej nedozvedáme. V portálnych a decimálnych súpisoch z druhej polovice 16. stor. sa už obec vôbec neuvádza. Vyludnila sa teda podobne ako vedľajší Košický Klečenov, ale kým ten sa niekedy v rokoch 1566-1570 opäť osídlil, k osídleniu Bordy v 16. stor. už nedochádza.

Kúpele Borda

Na území obce Košický Klečenov sa nachádza európsky unikát. V roku 1893 vznikli asi 1 km od osady Borda vyhľadávané kúpele na liečenie reumatických chorôb. Výdatný prameň mal veľmi chutnú vodu s ľudovým názvom "Zdravá voda". Ľudia z blízkeho okolia ju pili a až do

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

založenia kúpeľov nosili aj domov, kde ju zohrievali a kúpali sa v nej, pričom mnohí sa po krátkej dobe vyliečili. V kúpeľoch sa poskytovali liečebné kúry v 15 vaniach. Počas 2. sv. svetovej vojny však boli kúpele zničené a zanikli.

Gréckokatolícky kostol Narodenia Presvätej Bohorodičky, jednoduchá jednoloďová stavba s polkruhovým ukončením presbytéria a predstavanou vežou z roku 1851. Stojí na mieste staršieho dreveného chrámu z roku 1746. Obnovou prešiel v roku 1896. Interiér je plochostropý. Fasády kostola sú členené lizénami, veža je ukončená barokovou helmicoou s laternou

Drevená zvonica sa nachádza pri Gréckokatolíckom kostole Narodenia Presvätej Bohorodičky. Drevená grécko-katolícka zvonica zo začiatku 20.storočia je od roku 1988 vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku.

Obec Košický Klečenov má vhodné podmienky pre turistiku v atraktívnom prírodnom prostredí. Možnosti využitia miernejších terénov v okolitých lesoch sú široké. Okolitá príroda poskytuje ideálne prostredie na terénnu cyklistiku, turistiku, beh, bežkovanie v zime.

Technická infraštruktúra

Nasledujúca tabuľka uvádza technickú infraštruktúru v obci.

Cesty (stav miestnych komunikácií)	Stav časti miestnych komunikácií je dobrý, časť ciest je nevyhovujúca.
Chodníky (stav miestnych komunikácií)	V niektorých častiach obce absentujú, stav je vyhovujúci, avšak niektoré úseky si vyžadujú rekonštrukciu.
Spoje (typy, autobusové, železničné, iné)	autobusové
Železničná stanica	NIE
Autobusová zástavka (stav a počet)	4 - vyhovujúce
Vodovod	NIE

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

Kanalizácia	NIE, odvádzanie odpadových vôd je riešené septikom.
Čistička odpadových vôd	NIE
Vykurovanie	individuálne
Rozvod plynu (je obec plynofikovaná)	NIE
Teplá voda	individuálne
Rozvod tepla, vykurovanie	individuálne
El. vedenie	ÁNO
Verejné osvetlenie	vyhovujúci
LED technológia	čiastočne – 40 %
Pokrytie mobilných operátorov (kvalita signálu jednotlivých operátorov)	vyhovujúca
Optická sieť na pripojenie internetu	NIE
Forma pripojenia na Internet	modem

Odpadové hospodárstvo

Na území obce vzniká hlavne komunálny odpad a biologický odpad z domácností, z verejných priestranstiev. Obec zabezpečuje separovanie odpadu v hlavných komoditách papier, sklo, plast, ale aj v ďalších komoditách v súlade s aktuálnou legislatívou. Odvoz a zneškodňovanie komunálneho odpadu pravidelne zabezpečuje dodávateľsky. V obci sa nenachádza zberný dvor ani kompostovisko, teda priestor určený na voľné skladovanie biologicky rozložiteľného odpadu a komunálneho odpadu absentuje. Zmenami v systéme prístupu k nakladaniu s odpadom je však potrebné sa neustále zaoberať, najmä s ohľadom na vznik nelegálnych skládok, nakoľko časti obyvateľstva ešte stále chýba dostatočné

Príloha č. 1
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Košický Klečenov
na roky 2021 – 2027

uvedomenie. Obec neustále dbá na to, aby sa v jej katastri nevyskytli žiadne environmentálne záťaž.

Obecný úrad Košický Klečenov
Košický Klečenov 9
044 45 Bidovce
www.kosickyklecenov.sk